

APELUJEMO

na naše čitatelje in blaga sreca rojakov, da v tej britki urri grozne katastrofe, v Primero, Colo, ki je zopet uničila veliko število naših rojakov, očetov, ter prizadala toliko žalosti in bede vdomav in sirotom, zoper priskočilo z milodari na pomor ter iste odpošljejo na naše upravništvo.

Imena darovalcev bodoemo priobčili v listu, nabran denar pa kar najhitreje odpšlali na pravo mesto.

Kdor hitro da, dvakrat da.

GLAS SVOBODE CO.

PRIMERO-KATASTROFA.

Izmed 79 premogarjev, ki so postavili žrtve molobla, je 27 naših rojalkov, od katerih nekateri prispadajo k raznimi podpornim organizacijam. Najbolj prizadeto je društvo sv. Barbare, za isti pričelo Slovanska Delavska Podpora Zveza.

Imena do sedaj prijavljenih mrtvih so:

Martin Dobovšek, star 21 let, doma iz Sidraš pri Kamniku. Neoženjen.

Frank Žagar, star 23 let, doma iz Strojne pri Kamniku. Neoženjen.

Loren Jerič, star 20 let doma iz Štefanove gore pri Cerkljah. Neoženjen.

Ivan Kosirnik, star 28 let, doma iz Lahovč pri Kamniku. Zapusča vdovo in enega otroka.

Ivan Lipar, doma iz Lahovč, neoženjen.

Fr. Novak, star 23 let, iz Knejžaka na Notranjskem.

Vsi gornji so člani društva sv. Barbare.

Ivan Iskra, iz Vatovske doline, češčen, zapusča vdovo dva meseca poročen, član društva sv. Barbare in S. D. Z.

F. Iskra, brat gornjega, samski.

Jožef Pebernik, star 25 let, doma iz Lahovč. Še le en mesec v Armeniku; doma zapusča vdovo in enega otroka.

Jožef Slavec, star 45 let, doma iz Knježaka; zapusča vdovo in tri otrok v starem kraju.

Vsi gornji so člani Slov. Delavske Podlp. Zvezze.

Maksimir Keš, 23 let star, doma iz Knježaka. Neoženjen. Član društva "Orel" S. N. P. J. v Pueblo, Colo.

Alois Lanišek, doma iz Kamnika. Član J. S. K. J.

F. Kern, doma iz Kamnika; samski.

Albin Logar, star 36 let, iz Knježaka. Vidovice, zapusča dva otroka, enega doma in druga v Primero.

Anton Surina, doma iz Rupne na Primorskem.

Jurij Malovac, od ravno tam; zapusča vdovo in tri otrok v Rupah.

Anton Čada, doma iz Dolenje na Primorskem.

Anton Jurečič, doma iz vasi Lepa, Primorsk.

I. Slanovič, star 23 let, doma iz Lahovč.

Anton Bergant, od ravno tam.

Miha Slanovič, od ravno tam; samski.

Anton Sorcel, star 44 let, doma iz Knježaka, samski.

Ivan Ambrožič, star 49 let, doma iz Ribnici.

Ivan Softič, doma iz Dolenje na Primorskem.

Miha Softič, brat gornjega.

Andrej Štump, doma iz Dolenje na Primorskem.

"Clevelandka Amerika"

piše v svoji št. 11, da odgovarja na vsa vprašanja, kar koli ga kdo vpraša.

Mi vprašamo g. urednika Amerike v Clevelandu, da nam pove, ali je Adam v raju v lesniku ali jabolku vgriznil.

Radi bi pa tudi znali, na katerem koncu se pravica potegne, da žda, kakov se je to zgodilo s Nemaničem.

Naši čitatelji bi pa radi vedeli, kakov strup se je potrosil v avstrijskem domu, da je tako uspešno pomoril Ščurke in stenice.

Razgled po svetu.

AUSTRO-OGRSKA.

Kakor se iz Grada (Štajersko) poroča je bil pri zadnji seji štajerskega deželnega zbora pravkraval. Na dnevnem redu je bila debata o šolstvu. Nemci so nesramno mlatili in blačili Slovensko in slovenski poslanci so se pa postavili porobu in zahtevali svoje pravice. Iz kričanja in posvanja je prišlo do pretepa; ker deželni predsednik ni mogel poslanec pomiriti, je se suspendiral.

Hrvatski ban, baron Rauch je bil zadnji teden v avdijevni cesarja Frana Josipa in mu dal svojo demisijo, katero je cesar-kralj sprejel in ga rešil banske časti.

Dr. Nikola pl. Tomašič je novi ban Hrvatske, Slavonije in Dalmacije. Tomašič je madžaron in priatelj oziroma desna roka Khuena Hedvarya-a.

Tomašič je Hrvat, rojen zarebčan, doktor prava profesor na zagrebškim vsečelišču, čliviški minister Hrvatske — drugače kot človek zelo priljubljen v svojem krogu.

Vsije sodni odllok na Dunaju, ki potrjuje sodbo sodišča v Krakovu proti neki Kramariči, katera je zavila sadje v popir, na katerem je bila natisnjena podoba nekoga svetnika pod kogo je bila primerna molitvica, na sedemnem dluhu ponavljalo in da so sovražnici družabnega reda. Zahtevali so intervencijo cerkve v vseh pršanjih, tikajočih se znanstva.

Republikanci se pripravljajo za velikanski protištroj in že obstoječi odbor je postal prijateljska povabilka v čestitko Davida Lloyd George, britiškemu kancelarju, radi liberalne zmage pri volitvah.

Ferrerjev duh živi!

Nikaragua.

Revolucionarna vojska pod generalom Mena je porazila vladne čete v Acayapa. Poveljnik Shiplej poroča tajniku mornarice, se je negresila proti svetniku naredbam in disrespektu napram isti.

Ljudstvo in časopisje se zgraža nad to obsodbo, ker v isti se kažejo pojavi nazadnjaštva ljudskega življa v Avstriji.

Rusija.

Markow, vodja realkejorarcev je bil suspendiran za dobo 15 sej dume zato, ker je med debato za reformo ondotnih sodišč napadal Jude in je poleg tega tudi predsednika dume razčilil.

Francija.

V Reims na Francoskem je sodni svetnik v tožbi Zveze učiteljev ljudskih šol proti kardinalu Lucconu, radi pastirskega lista, v katerem ščuva duhovščino in ljudstvo proti ljudskim šolam izrekel, da določeno pastirske pismo ninič manj kot izjava vojske proti ljudskim šolam, ki vzbuja upor in zahteva, da se kardinala kaznuje, ker alkio se to ne zgodi bo ljudstvo še bolj užaljeno in bo na drug način iskal zadrženja.

Iz Nizze se poroča, da je ondotni škof Chapon izdal pastirske pismo na duhovščino svoje vladkownice, v katerem nujno prosi, da naj duhovniki kot dobrki kristjani in katoličani in tudi kot vzorni državljanji mir ohranjujejo in varujejo ter se ne prepričajo v učitelji javnih šol. Oni naj, kakov škof zaključuje svoj pastirske list, po principu ravna: "Kar nočeš, da se tebi stori, ne stori ti nikomur drugemu."

Mestom Juanillo južno zapadno od ognjenika, Sarceru in La Guna na severozapadu preti večna nevarnost.

Tudi vulkan Barba med San Joe in Paos kaže znatenje aktivnosti. Onotno prebivalstvo pa je popolnoma zbegano in zapusča nevarna tla. Potresanje in bobnenje je grozno. Število človeških žrtev še ni dognan.

Anglija.

Iz Londona se javlja, da je profesor Martin Eckenburg, katerega bi morali švedski vladi radi bombnih atentatov odstopiti in je temporarne slabourmen postal, nagle smrti v Brixton jetniščici umrl.

Švedska.

Stockholm, 9. februar. Zdravnikl kralja Gustava, ki so ga aperirali na slepiču zatrjujejo, da bo okreval. Ko so kralja peljali na operacijsko mizo se je trdilo, da eno urno zakašnjenje bi povzročilo smrtvladarja.

Italija.

Iz Florence, Italija, se poroča, da je dne 3. tm. zvečer v ondotnih pokrajinih, posebno pa v Vagliu in San Pietru kamnenje deževalo. Iz neba padajoče kamene je imelo obliko in velikost lešnika. Ko je na zemljo padalo, bilo je žareče in je vse poljske pridele uniko. Ob polnoči je se izvredno bliščič kometa z dolgim repom videlo. Drugi dan so kmeli cela perischa meteorite nabrali ter so bili silno prestrašeni vsled tega naravnega pojava. Preprosto ljudstvo, ki si stvar ne more razlagati, se bojni katastrof, ter hiti trumoma v cerkev, da si odprimoč iz nebes izprosi.

Spanija.

Iz Madrixa se poroča, da se je zadnji teden vršil shod ondotnih katoličanov, katerega so se vdeležile mnoge aristokratinje in na katerem se je protestiral proti odprtju modernih Ferrerjevih šol, katera so bile zaprte po revoluciji v Barceloni.

Carlisti in nekateri konservativni govorniki so že odšli na Jug, da po ondotnih državah organizirajo premogarje ter jih pripravijo za skupni nastop za slučaj, da operatorji ne ugotovijo delavskih zahtevam.

S prvim Aprilom poteče pogoda med operatorji in premogarji in ako operatorji ne povisajo plače bodojo vsi premogarji pušteli delo v premogokopih.

Lewis je svet popolne zmage in z navdušenjem govori o zmagi.

Iz delavskih krogov.

Lewis se pripravlja za boj.

"Tom" Lewis, predsednik United Mine Workers of America se nahaja sedaj v Wheeling, W. Va., kjer se pripravlja za odločen boj proti premogarskim operatorjem za povisano plačo delavcem v premogokopih.

Na skupnem zbrojanju v Toledo, Ohio, se ni prislo do nobenega začinkanca, pač pa je Lewis namejna, da se bosi s premogarji stanejo pred 1. aprilom s namenom dosege sporazumlenja glede zahtevane višje plače.

Unijski organizatorji so že odšli na Jug, da po ondotnih državah organizirajo premogarje ter jih pripravijo za skupni nastop za slučaj, da operatorji ne ugotovijo delavskih zahtevam.

S prvim Aprilom poteče pogoda med operatorji in premogarji in ako operatorji ne povisajo plače bodojo vsi premogarji pušteli delo v premogokopih.

Lewis je svet popolne zmage in z navdušenjem govori o zmagi.

Chicaški premičači za štrajk.

Kakor zgleda so se chicaški premičači po številu 4000 izrekli za štrajk; tako vsaj kaže večina glasov oddanih pri občinem glasovanju Brotherhood of Railways Trainmen. To glasovanje pa ni nikakor odločilno temveč le da glavnično odboru pravico za izreči se za štrajk ako se ne pride do povoljnega začinkanca pri konferenci med železniškimi družbami in reprezentanti premičačev.

Velikanske delavnice.

Indianapolis, Ind. 10. februar. Big Four železnica bo zidala velike delavnice (car shops) v Beech Grove, ki bodo stale nekaj nad en miljon dolarjev. Po izdelanju načrta bodo zidala dvanajst poslopij ki bodo dognovljena v tem enega leta. V teh novih delavnicih bo okoli 1500 delavcev.

Na skupnem shodu so mašinisti zagotovili podporo dninarjem. Unijski organizatorji so zelo marljivi in vespešni.

V vseh katoličkih cerkvah se je nagovarjalo štrajkarje, da gre do nazaj na delo. Zakaj pa ne bi gospodje predigari poslali spomenico na Schwabovo, zahtevajoča, da se želi delavcev ugodi!!

Vse ondotno delavstvo simpatizira s štrajkarji.

Železnicne se pripravlja.

James B. Connors, podpredsednik unije železniških premičačev je na konvenciji United Mine Workers v Indianapolis izjavil, da njegova unija je vsakdar pripravljena pomagati premogarski organizaciji kadar se gre za obrobit delavstvo.

United Mine Workers upaja, da se v teklu par let popolnoma združijo s Western Federation of Miners in vsemi unijami, kojih član je takoj s podzemskim delom. Načrt je tako izdelan, da se potem združijo s unijami, železniške stroške in na ta način formirajo velikansko delavsko združenje, katero bo igralo velikansko vlogo v slučaju štrajkov.

Unijski premičači store veliko v oziru do važanja skafov, kurjuči pa se lažko protivjo kuriti s prenogom, ki ga skabi na dan spravljam. Premogarji pa se ustavijo producirati premog za železniške družbe, ki vposlujejo s vsemi sredstvi poibijati, delavsko zvezo nobeden las se jim zaradi tega ne skrivi, če se pa delavci v bran postavijo, potem pade vsa kapitalistična justicia v zvo silo po njih. Vlarsvo kapitalu! Vojna za svoje pravice se borečim delavcem! To je geslo pravosodja v Združenih državah. Sodniki te dežele, kateri so pred 100 leti bojkot kotonje, sami vpravljali, katere vredne danes še bojkotira, obsoja delavsko voditelje zaradi bojkota v ječe in proletarstvo na četrt milijona delavcev. Tačno je, da se ne more delati za gorenje družbe, da ne bi postal SKAB in moral podpisati sledče napram kompaniji:

"Jaz nisem član nobene delavške unije, in zato, da bom vposljen pri HOMESTAKE MINING COMPANY se zavežem, da ne bom postal unijec v tej službi."

Torej delavci, stran od South Dakote, Ernest Mills, Tajnik-blagajnik Western Federation of Miners.

VOHUN.

SPISAL J. F. COOPER.

Prvo poglavje.

(Nadaljevanje.)

"Mislim, da se misva srečala še nikoli, gospod," je odvrnil Harper zlahkem usmehom, nakar se je obrnil k Sarri, ki je sedela poleg njega, in rekel malomarno:

"Ker ste vajeni pisamega vrvenja v mestu, Vam je v sedanjem domu gotovo zelo dolg čas?"

"O zelo!" je naglo odvrnila Sara, "Tudi jaz želim, kakor oče, da bi bilo te krute vojne skoro konce in bi se mogli povrniti zoper k svojim prijateljem."

"In Vi gospica Fanika, ali hrenite tudi Vi tako željno po mirem pogledom, 'a ne na stroške pravice mojih rojalkov!'"

"Pravie!" je vzliknila njenega sestra nevolojno. "Koga pravice morejo biti bolj utemeljene nego one vladarja? in katera dolžnost je očitnejša nego: ubogati ome, ki imajo naravno pravico do zapovedovanja?"

"Nobera — gotovo nobena!" je vzliknila Fanika, prijela se stran k roku in obrnivši se k Harperju dostavila:

"Povedala sem Vam že, da so si moji in moje sestre politični nazori navskrbi; toda nepristranskega sodnika imave v očetu, ki ljubi lastne rojake in Angleze in ne napada ne ene ne druge stranke."

"Dá!", je pričel Hvarton, pogledavajoč v skrbnih zdaj na enega zdaj na drugega gosta: "imam dragih prijateljev v obeh armadah in zmaga tu ali tam bi bila za-me nesreča."

"Mislim, da na ta način se Vam je pač malo batiti jenkijev,") je opomnil novi prispek in si zopet naložil.

"Njegovo Veličanstvo utegne imeti bolj izkušene čete", je odgovoril gospodar, "ali Amerikanici so dosegli doslej velike uspehe."

Harper se ni zmenil za nobeno teh opazk, ampak se je dvignil zdaj s prošnjo, če sme iti k počitku.

Kotaj je zaprl za seboj duri, ko so nož in viličje neljubemu vsljivevu pale iz rož. Vstal je počasi... odprl duri... prisluškal za odhajajočim, dokler niso izjeknili njegovi koraki... in zopet zatrl vratra, dočim ga je družina gledala v začudenju in strahu.

Izginila je zdaj v malo trenutkih rdeča lasulja, ki je skrivala njegove črne kodore, dolga brada, pokrivača njegov obraz — sklicujoča postava, s katero je izgledal kakor star dedec.

"Oče! preljubi oče!" je vzliknil mladi, lepi mož. "In vedve, preljubi sestri! — Teta! — Ali vas vendar vidim zopet?"

"Naj te blegoslovijo nebesa, Henrik, moj sin!" je rekel presečeni in presrečni oče, dočim sta se sestri, vse v solzah, zgrudili bratu na prsi.

Edino zvesti, v družini od mladih nog živeči, črni sluga Cezar je bil priča tega neprizakovanega svjedenja, a tudi on se je bil odstranil, pritisnivši poljub na roko svojega mladega, ljubljenega gospoda.

Ko je čez kratek čas zopet stolpil v sobo, je mladi angleški stotnik ravno vzliknil: "Pa kdo je ta gospod Harper? — Ali me ne izdá?"

"Ne, ne, master Henrik," je dejal zamorec. "Jaz pogledati! Master Harper bitti na kolenih — moliti Boga — in noben človek, ki moliti Boga, bodo izdati dobris, ki pride videt starega očeta. — Tako dela hajduk, ne pa človek kriščanski!"

Ni bil samo zamorec, ki je imel takro mnenje o hajdukih. Komoditeta in potreba sta bili napotili voditelje amerikanskih bojnih čet v newyorški soseski, da so vporabljali gotovo nižje agente precej široke vesti v to, da so po malem nadlegovali sovražniku.

Cas pa ni bil ravno pripraven, da bi gledal kdaj tem ljudem na prste, in tako sta bili krivijočnost in nasilje naravnii poslediči vo-

jaške oblasti, ki je ni nadzorovala nobena civilna oblast.

Tako je bil nastal v tem času cel voj hajdukov, katerih edino opravilo je bilo: reševati svoje sodeželane pod pretezo patriotskega v svobodoljubija vsega nepotrebne posvetnega blaga.

Včasih pa je poskrbelo vojaška oblast, da je še pospeševala tako svojevoljno razdeljevanje imetja, in dogajalo se je, da je kakšen neznaten vojaški poveljnik čimom najhujšega razbojništva, daleč predlivanja krvi podelil nekako zakonito sankej.

Tudi na angleški strani je bilo takih hajdukov, le da so imeli ti nekako disciplino in postopali bolj sistematično.

Ton hajdukom je bilo dalo vredvalstvo čudno ime "kravarji" — najbrže zaradi njih posebne ljubezni do teh koristnih živali ...

Drugo poglavje.

Oče gospoda Hvartona je bil rojen Anglež, ki se je mlad nasebil v newyorški koloniji — za vedno, kakor na stotine drugih. Oženil se je, in ko je njegov edinec iz tega zakona dorasel v mladencič, ga je poslal na Angleško, da izpolni tam svojo izobraživo.

Se le smrt očetova je poklicala sina nazaj, da je prevzel precej bogato posestvo in — dobro ime. Kmalu nato se je gospod Hvarton poročil in, ljubljen in spolovan od vseh ljudi, je užival srečno rodbinsko življenje, ko se je naenkrat razbil mir njegovega doma.

Njegov sin, ki smo se seznanili z njim v prejšnjem poglavju, je bil vstopil v armado in, malo pred zopetnim izbruhom sovražnosti, je dospel v svojo domovino z vojaškimi ojačenji, ki so se zdeli potrebitna vlači, da jih pošlje v razne dele Severne Amerike.

Njegova žena, ki je botehala že vsa začnja leta sem, je utegnila samo še pritišniti sina na sreč in se razdeliti zopetnega združenja rodbine, ko se je že razlila revolucija kakor ognjena reka od juga do severa.

Ta udarec je bil prehud za slabočno mater, ki je videla sina iti na vejno, da se bujne zoper člane njene lastne rodbine — podlegla mu je.

V nobenem delu diežele se niso bile šege Anglije in njén aristokratski nazori o krvi in sorodstvu takoj ukoreninili kakor v gotovem okraju glavnega mesta New-Yorka. Pač so se navade prejšnjih holantskih naselnikov pomesele nekoliko z angleškimi, a poslednje so prevladovale.

To udanost do Velike Anglike so se povečevali pogosti zakoni med častniki maternih dežel in hčerami premožnejših in uglednejših rodbin v okolici, tako da naselbina začetkom vojne stala skoraj vse na strani krone. (Nekateri vplivna rodbine so se pač zedinile z ljudstvom)

A sami mesto New York s sedanjim okrajem je bilo izven vladove nove republike, sicer pa kraljeva veljava ni segala dalje, nego jo je mogla podpirati armada.

Pri takem položaju so postopali zvesti podaniki (vplivni nameči), takoj pač, kakor je najbolje soglašalo z njihovimi različnimi značaji in pozicijami.

Nekateri so izkušali z orojjem in hrabrostjo varovati kromu in to, kar so nazivali "pravice svojega vladarja in svoje lastne države".

Drugi so zapustili rojstni kraj, da si poštejoče zavetja v omi deželi, ki so jo s povdankom imemovali "domovino".

Tretji, bolj prebrisani del je ostal pametno, kjer je bil, držec se svojega posestva, premagal morda tudi od ljubezni do kraja, kjer so potekała njegova otroška leta.

K temu delu je pripadal tudi Hvarton. Potem ko se je proti vsemu, kar bi utegnilo priti, zavaroval s tem, da je naložil znamen del svojega denarja v angleški banki, je sklenil, da vztraja na kraju boja in črva nevtralnost, ki mu mora — naj zmaga kdorsoli — ohraniti njegovo veliko posestvo.

Ni se brigal na videz za drugo nego za vzgojo svojih hčerk, ko

je neki sorodnik, ki je zavzemal v novi državi visoko mesto, naredil ob prilik opazko, češ, da se bivanje na kraju, ki ni ta čas drugega nego angleški tabor, v očeh njegovih rojakov komaj razlikuje od bivanja v angleškem stolnem mestu.

Gospod Hvarton, ki je vedel, da je bila to v sedanjih razmerah neodipustna pogreška, se je umaknil tedaj na deželo. Imel je v zavodno-čerstrškem okraju hišico, kjer je po navadi preživiljal vročo poletje.

Sara, kakor starejša hčer, je že nastopala javno v družbi. Fanika je imela posvečati še eno ali dve leti svoji izobrazbi, kakor je sklenila teta, Ivanka Petnova, ki je bila zapustila Virginijo, svojo domovino, da nadomestuje osiročenemu nečakinjemu mater.

Hvarton se je preselil torek, z bridiščijo v srcu, na vas, dočim sta ostali hčerki s svojo tetto v mestu v domači hiši. Polk stotnika Hvartona je tabril v mestu in sinova bližina je pomirjevala nekaj očeta, ki je težko pogrešal hčer.

Ali stotnik Hvarton je bil mlad in vojaka, njegova izkušenost ni bila velika, in domišljal si je, da pod rdečo uniformo ne more biti nobeno neblago srce.

Hvartonova hiša je postala kimali zbirališče častnikov kraljeve vojske, kakor vse hiše, ki so se jim zdale vredne vbrane. Posledice tega občevanja so bile za nekatere doličnih rodbin srečne, za druge večje število škodljive, kajti vzbujali so se upi, ki se niso imeli izpolnitnikov nikdar — za nemalo družin pa naravnost pogubno.

Zgodaj razvita, kakor je temu podobnega lastno, dražestna in izobražena, je bila cdolčna "lepočata", s katero ni mogla tekmovati nobena v mestu — bilo edino njeni mlajši sestra Fanika ki pa ni imela niti šestnajst let še in ki je ravno tako malo mislila na kakor tekmovanje kakor njena ljubljena sestra.

Sara v resnici razun zabavne družbe polkovnika Velmerja ni poznala večje veselja nego opazovati razvezetajočo se lepotne male vile, ki je doraščala poleg nje z vso nedolžnostjo mladine, z vso navdušenostjo živahnega temperamenta in z nemajhno, prirojeno porednostjo.

Ali je bilo vzrok to, ker Fanika ni bila nikdar deležna laskanj, s katerimi so obiskali njeni sestri, kadar so se vojaški gizdalini, obiskovali hišo, pomenovali na vojnih dogodkih, — vsekakor so učinkovali ti pogovori na dekluci popolnoma različno.

Angleških častnikov se je bila polasta takrat navada, da so govorili zelo prezirljivo o sovražniku, in Sara je jemala vse to puho blebetanje svojih častilcev za resnico. Prvi jo je za roko in njegovimi temi pogledi so se zjasnili v občudjujoče, ko je odvrnil.

"Dobro ste mi dali, moja ljuba, mala rojakinja. O ne pozabite nikdar — nikoli svoje rodne dežele! Četudi ste vnučinja Angleža, vendar ste tudi vnučinja Amerikanca!"

"Bilo bi težko pozabiti na to", je odvrnila Fanika smej se, "pri neprestanih predavanjih naše teče o genealogiji ... A zatuk odhajate!"

"Na poti sem v Virginijo in imam mnogo opravkov."

Stisnil ji je ročico, se ozrl, zaprl vratra in rekel nato:

"Ostanite zvesta svoji domovini — prava Američanka!"

Razburjena deklica je vrgla za njim poljub, nato si je z obema rokama zakrila obraz in stekla v svojo sobo.

Polkovnik je rekel med tem Saro:

"Kaj vsega si ne dovoljuje ta mladi človek! Štačninski fant s svojim vatrom ..."

Predstavljal si zaleda Dunwooda, kakor "štačninskega fanta z vatrom," je bilo za Saro malo preveč zahtevamo, in ko je začudena uprla pogled v polkovnika, je nadaljeval:

"Ta gospod Dum... Dum..."

"Dunwood! O — on je sorodnik moje tete in intimen prijatelj bratov. Bila sta sošole in se ločila še-le, ko je vstopil eden v armado, drugi v nekaj francosko vojsko, vrelec njegovega govorjenja z nezaupnostjo, tu in tam celo z močno nevolojno.

Lepega poletnega dne je sedel polkovnik poleg Sare na divamu, menjavajoč z njim pomenljive poledne in besede, dočim je Fanika nekaj pletila, ko je vojščak naenkrat del.

"Prihod vojske pod generalom

Burgojnom primese življenja v mestu, gospica Sara!"

"To bo krásno!" je vzliknila

slovensko angleški tolmač in angleško-slovenski slovar za \$1.00

pri V. J. Kubelka, 538 W. 145th St., New York, N. Y.

VELIKANSKI DOBIČEK ZA 2c

ako piše po cenik. Pravo grenko

vino, kranjski brinjevec, tropinovec in novi "Sporty Gin", proda

jam skoro polovic ceneje. — A

Horvat, Joliet, Ill.

"Ali je tako sigurno, da bo dovoljen generalu Burgojnu vstop v mesto?"

"Do voljen!" je ponovil polkovnik. "Kdo naj bi mu začrnil to, moja srčana Fanika?"

Fanika je bila ravno v dobi, ko mlade deklice najobčutljivejše pažijo na svojo čast v družbi, — ne več otrok in vendar še ne odrašla dama. "Srčana Fanika" je bila preveč intimna, da bi jej moglo ugašati, in vsa rdeča je posledila pogled zopet na svoje delo.

"General Stark je vjel Nemci", je odvrnila. "Ali se Angleži generalu Gates ne bodo zdeli preveravn, da bi jih pustil hoditi v slabostu, premašiti?

"General Stark je vjel Nemci", je odvrnila. "Ali se Angleži generalu Gates ne bodo zdeli preveravn, da bi jih pustil hoditi v slabostu, premašiti?

"O, to so bili Nemci, kakor ste povedali pravkar!" je vzliknil polkovnik. "Tropa majetih in kupljivih ljudi; toda kadar nastopijo pravi angleški polki, takrat bomo gledali drugačne uspehe."

"Brez dvoma!" je segla vmes Sara, veselč se že v svojem srcu

"Brez dvoma!" je segla vmes Sara, veselč se že v svojem srcu

"Brez dvoma!" je segla vmes Sara, veselč se že v svojem srcu

"Brez dvoma!" je segla vmes Sara, veselč se že v svojem srcu

"Brez dvoma!" je segla vmes Sara, veselč se že v svojem srcu

"Brez dvoma!" je segla vmes Sara, veselč se že v svojem srcu

"Brez dvoma!" je segla vmes Sara, veselč se že v svojem srcu

"Brez dvoma!" je segla v

Slovenska Svobodomisel. Podp. Zveza

Chicago,

Illinois.

Vstanovljena dne 1. septembra 1908.

GLAVNI ODBOR:

ANTON MLADIČ, predsednik; 2348 Blue Island Ave., Chicago.
MATH GAISHEK, podpredsednik, Box 227 Nokomis, Ill.
JOSIP IVANŠEK, tajnik; 1517 S. 43rd Ave., Chicago, Ill.
M. V. KONDA, zapisnikar; 1518 W. 20th St., Chicago, Ill.
IVAN KALAN, blagajnik; 341 — 6th St., Milwaukee, Wis.

NADZORNICKI:

JOSIP BENKO (predsed.), 11212 Fulton Ave., Pullman, Ill.
JOS. WERŠCAJ Box 271, Grand Works, Ill.
LOUIS SKUBIC, 2727 So. 42nd Ct., Chicago, Ill.

POROTNIKI:

JAKOB ZAJC, (predsednik); Box 44, Winterquarters, Utah.
ANTON DULLER, 2012 W. 25th St., Chicago, Ill.
JOS. MATKO, Box 481, Claridge, Pa.

POMOŽNI ODBOR:

A. H. SKUBIC, 2014 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
IVAN MLADIČ, 2236 Wood St., Chicago, Ill.
JOS. FRITZ, 11422 Stevenson A., Pullman, Ill.

STATE OF ILLINOIS,
INSURANCE DEPARTMENT.

Fred W. Potter, Superintendent.

Springfield, November, 22. 1909.

To All to Whom these Presents Shall Come. — Greeting:

Whereas, a Certificate of Association, duly signed and acknowledged having been filed in the Insurance Department of the State of Illinois, on the 22nd day of November A. D. 1909, for the organization of the

SLOVENSKA NARODNA PODPORA ZVEZA

under and in accordance with the provisions of an act entitled "An Act to provide for the organization and management of fraternal beneficiary societies for the purpose of furnishing life indemnity or pecuniary benefits to beneficiaries of deceased members or accident or permanent indemnity disability to members thereof; and to control such societies of this State and of other States doing business in this State, and providing and fixing the punishment for violation of the provisions thereof, and to repeal all laws now existing which conflict therewith", approved and in force June 22, 1893, and the amendments thereto, a copy of which certificate is hereto attached.

Now, Therefore, I, Fred W. Potter, Insurance Superintendent of the State of Illinois by virtue of the powers vested in me and the duties imposed upon me by the act aforesaid, do hereby certify that the said Slovenska Narodna Podpora Zveza is a legally organized Fraternal Beneficiary Society, under the laws of this State.

In Testimony Whereof, I hereto subscribe my name and affix the seal of my office, at Springfield, the day and year first above written.

FRED W. POTTER

Insurance Superintendent.

[SEAL]

STATE OF ILLINOIS { ss.
COUNTY OF COOK }

To the Insurance Superintendent of the State of Illinois: —

We the undersigned Anton Mladič, Joseph Ivanšek, John Junko, Louis Skubic, Joseph Wershay, John Geschel, Anton Duller, Anton Pire, Frank Zalokar and Joseph Butala, all being residents of the City of Chicago and citizens and voters of said State, hereby associate ourselves together for the purpose of forming a corporation under an act of the General Assembly of the State of Illinois entitled: "An Act to provide for the organization and management of fraternal beneficiary societies for the purpose of furnishing life indemnity or pecuniary benefit to beneficiaries of deceased members or accident or permanent indemnity disability to members thereof; and to control such societies of this State and of other States doing business in this State, and providing and fixing the punishment for violation of the provisions thereof, and to repeal all laws now existing which conflict therewith", and approved and in force June 22, 1893, as amended by acts amendatory thereof; and for the purpose of such organization we hereby certify that we have adopted the following Articles of Association, to — wit:

Article 1. The name of the proposed Society shall be "Slovenska Narodna Podpora Zveza".

Article 2. The headquarters and principal business office of said Society shall be located in the City of Chicago, State of Illinois.

Article 3. The object for which this Society is formed, shall be:

a. to establish Lodges whose members shall be Slovans living in the United States of America;

b. to unite all such Slovans for the purpose of helping one another in case of sickness, accident, disability and death;

c. to help the widows and orphans of deceased members, and to assist them to be worthy members of Society;

d. to engender and foster in its members an ardent love of country, of mankind in general, and of national, free and progressive thought;

e. to teach its members how to become worthy citizens of their new fatherland, the United States of America, and to inculcate loyalty to its government and laws;

f. to develop in its members the spirit of solidarity and cooperation, and to teach them the duty of faithful obedience to the constitution and by — laws of this Society;

g. to extend the assistance and protection of this Society to Slovans living in Canada or Mexico.

Article 4. The plan of doing business which shall be followed by this Society, is as follows:

a. the Supreme Committee of the Society shall be its supreme managing body, with power to create a system of Lodges with ritualistic form of work and a representative form of government, and with plenary powers to enact a Constitution and By-laws to change the Articles of Association of said Society, and to administer all the affairs thereof.

b. The Convention of the Society shall be a supreme supervising body, with power to correct the acts of the Supreme Committee, to regulate their conduct, and to elect their successors. It shall be composed of the members of the Supreme Committee, and of Delegates from the Lodges.

c. There shall be established and maintained, by dues and assessments collected from the members, funds for the payment of death and disability benefits, and of the expenses of management. Such benefits shall be paid in case of disability or death, or either, resulting from disease, accident or old age of its mem-

bers; payment of such benefits in all cases shall be subject to compliance by the member with the contract rules and laws of the Society; physical disability benefits on account of old age shall not be paid to any member being less than 70 years of age; and death benefits shall be paid only to the families, heirs, blood relations, affianced husband or affianced wife of, or to persons dependent upon, the deceased member; provided that a member having no wife or children living may, with the consent of the Society, make a charitable institution his beneficiary.

Article 5. The following persons shall constitute the Supreme Committee of the Society for the first year, said Supreme Committee being the Board of Managers of said Society: Anton Mladič, Mathew Gaisheker, Joseph Ivanšek, Martin V. Konda, John Kalan, Joseph Benko, Joseph Wershay, Louis Skubic, Joseph Matko, Anton Duller, and Jacob Zajec.

Their successors shall be elected by the Convention of the Society by ballot.

Article 6. No person shall become a member of this Society who is under seventeen or over fifty-five years of age.

Article 7. Applicants for membership in the Society, before being admitted, shall undergo a strict medical examination.

Article 8. Bona fida applications for membership have been secured from not less than five hundred persons who have each made application for membership in such proposed Society, and have been duly examined and recommended by a reputable physician, and have each deposited with the undersigned associates the sum of one advanced assessment on each five hundred Dollars of insurance provided for in the plan of organization of said Society as an advance assessment for mortuary purposes.

In witness whereof we have executed these Presents at Chicago, Illinois, this 18th day of October 1909.

Anton Mladič,	John Geschel
Joseph Ivanšek	Anton Duller
John Junko	Anton Pire
Louis Skubic	Frank Zalokar
Joseph Wershay	Joseph Butala

STATE OF ILLINOIS } ss.
COUNTY OF COOK }

I, Karel L. Duffek, a Notary Public in and for said County, do hereby certify that on the 18th day of October 1909, personally appeared before me, in said County, Anton Mladič, Joseph Ivanšek, John Junko, Louis Skubic, Joseph Wershay, John Geschel, Anton Duller, Anton Pire, Frank Zalokar and Joseph Butala, to me personally known to be the same persons who executed the foregoing certificate, and severally acknowledged that they had executed the same as their free and voluntary act for the purposes therein set forth.

In witness whereof I have hereunto set my hand and notarial seal the day and year above written.

KAREL L. DUFFEK,
[NOTARIAL SEAL] Notary Public.
4489170

STATE OF ILLINOIS } ss.
COUNTY OF COOK }

Filed for Record 1909 Dec. 29. P.M. 4:49.
And Recorded in Book 151 of Corp. Record, Page 202.

ALEX DAVIS, Recorder.

STATE OF ILLINOIS,
DEPARTMENT OF STATE

James A. Rose, Secretary of State.

To all to whom these Presents Shall Come, Greeting:

I, James A. Rose, Secretary of State of Illinois, do hereby certify that the following and hereto attached is a true copy of the Certificate of Change of Articles OF THE SLOVENSKA NARODNA PODPORA ZVEZA, filed January 14, 1910, the original of which is now on file and a matter of record in this office.

In Testimony Whereof, I hereto set my hand and cause to be affixed the great Seal of State.

Done at the City of Springfield this 14th day of January, A.D. 1910.
JAMES A. ROSE,
[Seal of the State of
Illinois, Aug. 26th 1818.] Secretary of State.

Know all men by these presents:

This is to certify that Slovenska Narodna Podpora Zveza, a fraternal, beneficiary association organized under the laws of the State of Illinois, has changed its "Articles of Association" according to its rules, by the adoption of the following resolution by the supreme committee of said society, to — wit:

RESOLVED, that the articles of association of this society be changed by substituting in place of Article 1 of said Articles of Association, the following:

"Article 1. The name of this society shall be SLOVENSKA SVOBODOMISELNA PODPORA ZVEZA (Slovene Progressive Benefit Society) which may be abbreviated to "S. S. P. Z."

We further certify that the foregoing resolution was unanimously adopted at a regular and duly called meeting of the supreme committee of said society held at Chicago, Illinois, on the 31st day of December, A.D. 1909, and that at said meeting over three-fourths of the membership of said committee were present.

In witness whereof, we the undersigned members of said committee, have hereunto set our hands on this 6th day of January, A.D. 1910, at Chicago, Illinois.

Anton Mladič, Joseph Ivanšek, Martin V. Konda, John Kalan, Joseph Wershay, Louis Skubic, Joseph Benko

STATE OF ILLINOIS } ss.
COUNTY OF COOK }

Before me Karel L. Duffek, a notary public in and for said county, appeared this day 6th of January 1910 Anton Mladič, Joseph Ivanšek, Martin V. Konda, John Kalan, Joseph Wershay, Louis Skubic and Joseph Benko, personally known to me to be the persons who signed the foregoing certificate, and to be members of the supreme committee of Slovenska Narodna Podpora Zveza, the fraternal beneficiary society in said certificate referred to, and acknowledged that they executed said certificate as their free and voluntary act, and as the free and voluntary act of said society, for the purposes therein set forth.

In witness whereof I have hereunto set my hand and seal this sixth day of January, 1910.

KAREL L. DUFFEK,
[SEAL]

Notary Public.

Approved this 12th day of January, A.D. 1910.

Fred W. Potter, Insurance Superintendent.

Filed Jan. 14. 1910.

JAMES A. ROSE, Sec'y of State.

STATE OF ILLINOIS } ss.
COUNTY OF COOK }

4497440

1910 Jan. 18. P.M. 2:25.

And Recorded in Book 161 of Corp. of Records, Page 67.

ALEX DAVIS, Recorder.

Neuropin Želodečni Grenčec

je znašel J. B. Scheuer, v nemškem Jasnuku na Moravskem, Avstrija v začetku zadnjega stoletja in ga postavljal na ameriški trg leta 1900. Vsakdo priznava, da isti je najboljši želodečni grenčec v eksistenci! Ta grenčec je napravljen iz izbranih korenin, vsebujejočih medicinske snovi in je gotov, zanesljivo zdravilo proti kislini v želodcu, zaprtju, želodečnem krku in gržavici. Priporoča se ga za preganjanje plinov iz drobja. Samo en poskus pokaže dobre lastnosti tega grenčeca.

J. B. SCHEUER CO.,

IZDELVALEC

158 W. Kinzie St., Chicago, Illinois

GARANTIRAMO DA JE

SLOVANSKA KORONA

zdravilno grenačka vinska TONIKA napravljena izključno le iz starega, čistega kalifornijskega vina.

Ista vsebuje najbolj pomagljive snovi za človeški sistem, deluje na črevesa in jetra. Vam da trdno spanje in Vam ponovi Vaš potri sistem lepše kot katerokoli drugo zdravilo.

Naročila na debelo za te, kakor tudi za žganje, likerje in vina se lahko pošiljajo na

Mohor MLADIČ
GENERAL AGENT

158 W. Kinzie St. Chicago, Ill.

Izdajljemo obleke po meri iz čisto volnenih, domaćih in importiranih tkanin.

Prodajamo gotove obleke za delavnik

in praznik.

Imamo veliko zalogu trdih in mehkih klobubov.

V zalogi imamo vedno bogat izbor obuče in čevljev močnih za delo in elegantnih za praznik. Popolna zalogu sračo spodnjega perila, kravat itd. daje našim c. odjemalcem najokusnejšo zadovolnost. Največja zalogu vsakovrstnih hlač, finega izdelka in nizke cene.

Pridite, oglejte si i kupite!

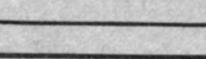
PRVA SLOVENSKO-HRVARSKA TRGOVINA S OBLEKAMI

JURIJ MAMEK,

581 S. Centre Ave.,

Chicago, Ill.

Vsek slovenski delavec naj čita "GLAS SVOBODE"

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

1914 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Uraduje na svojim domu:
od 8.—10. ure predpoludne814 Ashland Ave.:
od 1.—3. ure popoludne in

od 4.—5. popoludne.

Ob nedeljah samo od 8.—10. ure dopoludne doma in le izjemoma v prav ujnih slučajih.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

"Glas Svobode"

(THE VOICE OF LIBERTY)
WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co.,
1518 W. 20th St. Chicago, Illinois.

Subscription \$2.00 per year.
Advertisements on agreement

Prvi svobodomisni list za slovenski narod v Ameriki.

'GLAS SVOBODE' IZHAJA VSAKI PETEK
in velja

ZA AMERIKO:
za celo leto.....\$2.00
za pol leta.....\$1.00

ZA EVROPO:
za celo leto.....\$2.50
za pol leta.....\$1.25

NASLOV ZA DOPISE IN POSILJATVE JE
GLAS SVOBODE CO.
1518 WEST 20TH ST. CHICAGO, ILL.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike
da nam natančno naznamo poleg Novega tudi
STARIS naslov.

231

BIGELOWO PROROKOVANJE

John Bigelow, bivši poslanec na Francoske, je izjavil, da vse zgleda ugodno za revolucijo v Združenih državah in da na kakršnogar reformativno v naši vladi še sploh ni za misliti. Bigelow, ki je mož mednarodnega poklica, slavljen diplhomat in pisatelj utemeljuje svoje prikrito prorokovanje na sledenje točke:

1. Povilek cene živilom od 3 do 11 odstotkov na leto, med tem ko je plača ostala stalna oziroma se je le zelo malo povisala, s rezultatom, da se delavec polagoma, toda sistematično sili na vedno nižjo stopnjo življenga.

2. Vlada ni storila oziroma noče storiti nobenih korakov za znižanje cene živilom, s tem da zniža colino na vvoz, obratno se pa posluži vsake priložnosti povišati tarif, s čimur zagotavlja nadaljnovo povisanje v cennah.

3. Vlada noče storiti nobenih korakov za razbitve trustov, kateri eksistirajo vključno temu, da so nepostavni v smislu Shermanovega anti-trust zakona; ti trusti so: Sugar trust, beef, steel, harvester in drugi trusti; ti monopolji so največ krivi, da se plača delavecem ni v primeru s poviškom cene živilom povisala.

4. Vedno rasteče število izdelovalcev živilnih produktov, ki zahtevajo, da se njihovo blago proda preku poslovalem na veliko in da mali trgovci kupijo blago od teh in da navadno ljudstvo zoper kupi od prodajalcev na drobno, ki zahtevajo ogromni profit.

5. Pobijite vsakega predloga v državnem zboru, ki vsebuje le kako točko proti zvišanju cene živilom.

6. Dovoljenje uničenja živil, kot sadja itd. v velikih mestih, z namenom, da se vzdrže oderuške cene živilom.

7. Akeija zveze izdelovalcev, zavezujoč se, da skupno zaprotovarne za določeno dobo, s čimur okradejo delavce za čas in zasluge, samo da ložje pritisnejo na trg in prisilijo konsumente platiči jim povisan in nenaraven dobitek.

Cloveške klavnice! Ali res?

Zadnjo jesen umofilo se je v cloveški klavnicici v Cherry, Ill., 350 delavec. Premogarska družba, ki lasti to klavnicico je z ogromnim umorila čez 350 ljudi.

V pondeljek dne 31. januarja so Guggenheimi in Rockefelljerji, ki laste skoro celo Colorado in ondote premogokope, kakor tudi onega v Primero, Colo., v svoji podzemski klavnici v enem momentu uničili 150 življencev.

V Drakesboro, Ky. kjer se nahaja tudi podzemski klavnic, so delodajalec postali na oni svet čez 80 premogarjev.

V Peoria, Ill., sta se dva premogarja komaj rešila smrti in učila malo živa iz Scholl podzemski klavnic. Njuna sreča! In sedaj se zopet čita, da so doli v Meksiki v La Esperanza cloveški klavnic 56 premogarjev spravili na oni svet.

Nasteli bi lahko nebroj cloveških klavnic, kjer se delavstvo ubija, imine in počasi mori — zaradi pohlepnosti po denarju. Nasteli bi lahko na tisoče načinov, kako se jih mori, toda eden je fakt, in ta fakt je, da življence delavca je na tehnici vsak trenutek. Dobitek na eni strani, delavcev življence na drugi, v sredini pa stoji prestopek zakona za varnost delavstva.

Pohotnost in grabežljivost, pred vsem pa pohlepi po doljarju je ustvarilo cloveške klavnice. Ko ne bi trusti in razne družbe toliko šlepele po dobici in skrbeli za večjo varnost delavstva, cloveške klavnice bi zginile. Tako

temelji bodoča revolucija, kažejo, da bivši zastopnik na Francoskem še vedno opazuje industrijski položaj in da vidi despoticem velikih, bogatih kombinacij te dežele. Bigelow je imenuje, da vlada bi moral razbiti vse one truste, ki so nepostavno v eksistenci in jih ob enem tudi imenuje, toda gospod Bigelow, znan kot diplomat in pisatelj ne navaja nobene specifične metode, po kateri se bi dalо truste položiti k večnemu spanju. Gospod Bigelow, skolištje in diplomat, nikakor ne kaže, da je še kedaj premotril ekonomijo, ker sicer bi drugače vedel, da trusti so naravni produkt sistema, pod katerim živimo in da "usoda" trustov je da ostane v eksistenci vključ vse tozadevno predlogom in zakonom. Vlada ne more razbiti trustov, ker trusti laste in kontrolirajo vlado.

Clovek, ki se bavi s ekonomijo, ve, da trusti izkorisčajo ljudstvo samo radi tega, ker so last nekaterih zasebnikov. Ko bi vlada lastila truste in ko bi ljudje bili vladu, ne bi bilo bi industrijskega despoticizma in tudi nepotrežljivega mrmaranja se ne bi sljalo pri delavstvu.

Da bi analizirali Bigelove odstavke, ne smatramo umestno začetka, ker zlo, o katerem se on pritožuje, je naravni rezultat privatnega monopola in tako dolgo, dokler splošno ljudstvo ne pride do one stopnje inteligence, ki priznava vzrok in pomen razrednega boja, ne bo miru na površju tega planeta.

CLOVEŠKE KLAVNICE

V Chicagi, St. Louisu, Omahi in drugod se nahajajo velikanske klavnice, v katerih se vsako leto na miljone živine pobije — za dobrice beef trusta.

Kolikor več živine se pobije v teh klavnicah, toliko več dobitčka ima beef trust. V teh klavnicah za živilo pa se sistematično mori in ubija ubijalce živine — delavec. Raznji strojci, priganjanje delavecev, da zastavijo slednje moči, povisana cena živilom in nizka plača umori vsake leto na tisoče delavecev in njihov dobitek.

Trust mora delati dobitek, potem naj bo na ta ali oni način. Kaj mu mora za vse drugo, samo da so odstotki na dividenda način. Trust je trust, potem naj bo isti sugar trust, beef trust, steel trust ali coal trust. Vsi delavci na to, da iz delavca izčrpano zadajo kapljico moči, da ga stresejo in tresijo, dokler iz njega kapne zadnja kapljica zlata, — v podobi dečka — za njihov dobitek.

Bedni delavski položaj jim je malo mar, ker le v dolarju vidijo svojo rešitev, delavec pa obljubljajo nekako veselje tam na onem svetu. In da pride zapeljani delavec čim prej na oni svet, kjer ga čakajo veselje in mir, za to že trust preskrbi.

Cloveške klavnice! Ali res? Res!

Zadnjo jesen umofilo se je v cloveški klavnicici v Cherry, Ill., 350 delavec. Premogarska družba, ki lasti to klavnicico je z ogromnim umorila čez 350 ljudi.

V pondeljek dne 31. januarja so Guggenheimi in Rockefelljerji, ki laste skoro celo Colorado in ondote premogokope, kakor tudi onega v Primero, Colo., v svoji podzemski klavnici v enem momentu uničili 150 življencev.

V Drakesboro, Ky. kjer se nahaja tudi podzemski klavnic, so delodajalec postali na oni svet čez 80 premogarjev.

V Peoria, Ill., sta se dva premogarja komaj rešila smrti in učila malo živa iz Scholl podzemski klavnic. Njuna sreča! In sedaj se zopet čita, da so doli v Meksiki v La Esperanza cloveški klavnic 56 premogarjev spravili na oni svet.

Nasteli bi lahko nebroj cloveških klavnic, kjer se delavstvo ubija, imine in počasi mori — zaradi pohlepnosti po denarju. Nasteli bi lahko na tisoče načinov, kako se jih mori, toda eden je fakt, in ta fakt je, da življence delavca je na tehnici vsak trenutek. Dobitek na eni strani, delavcev življence na drugi, v sredini pa stoji prestopek zakona za varnost delavstva.

Pohotnost in grabežljivost, pred vsem pa pohlepi po doljarju je ustvarilo cloveške klavnice. Ko ne bi trusti in razne družbe toliko šlepele po dobici in skrbeli za večjo varnost delavstva, cloveške klavnice bi zginile. Tako

doiglo pa, dokler bo posameznik dovoljeno kupičti dobitek, zato na rovšč delavstva in tako doiglo, dokler bo privatna last priznavača ostala v rokah posameznikov, tako dolgo bodo operirali cloveške klavnice. Ljudstvo pa bo ječalo pod pritiskom tuge, bede, sravnost in žalosti, med tem ko bodo trusti kupičili s cloveško krvjo oškropljeno zlato.

KAM JADRANO?

Kam jadrano, je vprašanje ki se nam nehotno vsljuje dan za danem skoro pri vsaki priliki. Poglej na to ali ono stvar in vide boš, da se oblika dotične stvari vedno spreminja. Vzemimo na primer konja za vzljet. Konj pred več leti je imel obliko sedajnjega psa hrtja, bil ni skoraj nič večjekot ta pes in imel je pet prstov na nogah. Da je temu tako prizajo razne izkopnine (fossils). Ce pogledamo konja današnjega dan skoraj ne bi mogli vrediti, da ta lepo raščena močna žival s kopitom (enim prstom) je pred več leti bila podobna sedajnemu psu. In vendar je tako. Pojdimo nazaj v preteklost kakih predeset let. Takrat je svet raoil neodkovan vozove (križarje [krajičarje]), v katerega je bil vprezen suženj. Dandanes imamo že zelenom okovane vozove, pod katero je vprezena brhka žival, da celo več, imamo vozove, katere goni električna in para. To je dovolj jasen dokaz, da vse na svetu se spreminja in jadra po reki do popolnitve. In potem nastane vprašanje, Kaj potem?

Zgodovina nas uči, da ko so prisli narodi do vrhunca slave, so se pojavili in počeli padati v blato vedno nižje in nižje. Kje so danes Egipčani, ki so pred pet tisoč, ceško štiristoleti želi toliko slave? Ali so morda današnji slavni medicinci in zvezdozname, potomeci slavnih Egipčanov? Ne. Kje so Athene, Šparta in hrabi Grki, kje Rimljani in njih slava? Minuli so dnevi njihove slave, samo zgodovina jih pozna v pesnik opevajočih nekdanje vrline. V kratkem bi se lahko reklo o teh narodih: Prišli so na vrhunec, spodleteli in nali so v brezmoju iz katerega ni več rešitev.

Kam jadrano mi, ameriški narod? Ali jadrano po reki do popolnitve, ali stopano proti vrhuncu, na skalo slave, od koder nas strmoglavi nevidljiva moč v brezmoju pogina?

Dne 4. julija 1776 zbrali so se zastopniki ameriškega ljudstva in dvignili so glas proti zatiranju od strani angleške krone rekoč: Do tu in ne dalj! Na ta dan, 4. julija, katerega slavi Amerika vsako leto kot praznik neodvisnosti, postali so Amerikanci narod, samostojen narod, odvisen le od lastnosti vladanja in gospodarstva. Prišli so na vrhunec, spodleteli in nali so v brezmoju iz katerega ni več rešitev.

Kam jadrano mi, ameriški narod? Ali jadrano po reki do popolnitve, ali stopano proti vrhuncu, na skalo slave, od koder nas strmoglavi nevidljiva moč v brezmoju pogina?

Ta akt od strani Beef trusta daje vzhled delavcev potrežljivosti. Iz vsega tega pa se učimo še nekaj družega. S tem da trust poviša ceno potrebsčinam in račnimi izdelki za dvajset odstotkov ali več, a ob enem pa obdrže delavce na isti plači, si pravijo trusti ogromno premoženje, ljudstvo pa potrežljivo prebavi ta povisek in gre zadovoljno na delo. Ko bi pa obratno vsi trusti in delodajalci znižali plačo vsem delavcem samo deset odstotkov, nastala bi taka revolucija, kakor še svet ni nikoli občutil.

V Clevelandu se ljudstvo priznava za "čuden" štrajk. 30.000 ljudi se je zavezalo, da prihodnji mesec ne kupi nobenega mesa in to radi tega, ker je trust podražil ceno mesu. Ti ljudje so dovolj naivni, ako misljijo, da bodejo s vzdružanjem od mesa prisilili Beef trust, da zniža ceno mesu. Ti ljudje še tega ne vedo, da ravno ta Beef trust kontrolira večinom vse poljske pridelki in da bodo moralno toliko več na vsakdanjih potrebsčinah plačati, kar zgubi trust na mesu. Ti ljudje ne vedo, da trust kontrolira yes mesec produkt cele dežele in da akot bi imel zgubiti par tisoč dolarjev v Clevelandu, da bo trust podražil meso po drugih krajih in dobil še enkrat ali dvakrat toliko več dobitek kot pa zgubi v Clevelandu ali morda celo državi Ohio. S tem, da ljudstvo v Clevelandu zastrajka škodilo bo le domačim messarjem in sebi.

Nekaterim strokam se je posrečilo zdržati se v uniji, v delavške organizacije. Nastalo je več in več organizacij, ki se škodijo ena drugo ozivost. Nasteli bi lahko na tisoče načinov, kako se jih mori, toda eden je fakt, in ta fakt je, da življence delavca je na tehnici vsak trenutek. Dobitek na eni strani, delavcev življence na drugi, v sredini pa stoji prestopek zakona za varnost delavstva.

Posledica nesporazuma med delavškimi organizacijami se sedaj še le kaže v pravi luč in sicer v sledenem razmerju: Plača ni enakomočna enaka. Recimo kleparji imajo po okoli \$5.00 na dan, barvarji pa po \$2.50 tu je razlika za \$2.50 na dan. Mogoče bo pa kedoporekal, da je orav, ako klepar (cornice worker) zasluži \$2.50 več na dan kot pa barvar, ker prvi je vedno v smrtni nevarnosti. Res, da je prvi v smrtni nevarnosti, a drugemu se pa ne godi nič bolje, temveč celo slabše, ker barva je strupena in ga polagoma

mori, kar je hujše kot pa nenadna smrt. Nadalje, ali je kdo pomisli, da cena potrebsčinam vedno višje in višje raste med tem, ko je plača skoraj vedno ena in ista? Ali ste pomisli na to, da ako delodajalec plača delavcev povira za 10%, da ob enem zviša ceno produkta za 25%?

To je točka, katera je pomislena vredna in tako dolgo dokler ni uveljavljen zakon, ki kontrolira ceno raznih produktov, tako dolgo bo delavce zatiran od delodajalca pa makkar mu vsako leto petkrat plača povira.

Nadalje, da se pride delodajalu v okom, bi bilo potrebno, da se vse delavske organizacije združijo v eno velikansko organizacijo, katera zastopniki se naj bi sešli kot se je prvi ameriški kongres v Philadelphia leta 1776 ter rekel kapitalu: Do tu in nič več!

Združenje delavskih organizacij je neobhodno potrebno in do tega bo prišlo prej ali slej. Tako n. pr. vidimo, da United Mine Workers of America in Western Federation of Miners orjeti skoraj eno brazdo. American Federation of Labor je na zadnjem zborovanju v Toronto uvidela potrebo istega koraka, toda čas ni še zrel, vendar pa do tega bo prišlo v kratki bodočnosti. Te tri organizacije združene imajo tako potrebitno moč, da z enim mahom napravijo konec izkorisčanju delavstva od strani kapitalistov — trust pa bi veter odnesel. Združenje delavskih organizacij pa bi prav gotovo vplivalo na uredbo raznih strok. Veččaki bi primoroma preračnili, koliko plača naj cobi delavce te ali one stroki, ki so na ta način bi zenačili deloma pravljivo kompenzacijo za trud delavca vsake stroke.

Tako dolgo pa dokler se vse delavstvo ne združi se nam kapitalisti lahko iz srca smejo, dobro vedo, ales zgube 5 milijonov na eni strani jih dobre petkratno povrnijo na drugi strani.

Večina starejših naseljnikov se še spominja, da pred dvajsetimi leti se je dobio drobje od živinčeta, katero je prilepilo na vrhuncu letečega ptica, da znači, da je dobro dobiti drobje od živinčeta. Večna britava se popolno počne, da se zvije in zvije v vsakem eventu sinčaju. So osi, ki vsej leti ne morejo rati srečo in srečo, da imajo garancijo z vsakim britivom je način, da se pojavi. CENA \$2.00. Pošljite izven mesta se sprejemajo. Brusimo britve za 25c od komada. Delo jamčeno. Za naročnino izven Chicaga pošljite še 5c posebej za poštnino.

DR. RICHTER'S PAIN-EXPELLER

Če trpite na revmatizmu ki vam povzroča večno bol, poskusite Pain-Expeller.

Ozdravite vas bo v kratkem — in če se hoste z njim drgnili, boleče dele zjutri in ve

Slovensko Delavsko Podporno in Penzijsko Društvo

Ustanov.

21. nov. 1909

DARRAGH, PENNSYLVANIA

GLAVNI ODBOR:

PREDSEĐNIK: Jos. Hauptman, Darragh, Pa. Box 140.

PODPREDSEDNIK: Ivan Sever, Adamsburg, Pa. Box 51.

TAJNIK: Fran Pazzotta, Madison, Pa. Box 23.

ZAPISNIKAR: Ivan Flere, Adamsburg, Pa. Box 122.

BLAGAJNIK: Jos. Klaužar, Adamsburg, Pa. Box 88.

NADZORNIKI:

ANTON KLANČAR, Arona, Pa. Box 144. Predsednik.

JAKOB ŠETINA, Adamsburg, Pa. Box 108.

BLAŽ ČELIK, Adamsburg, Pa. Box 23.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

DR. GEORGE BOEHM, Arona, Pa.

Vprašanja Otroka.

Helena Castle.

nednaravno bitje in v katerega moramo vse ljudje vrjeti."

"Toda, Mati, ko sva se jaz in pestinjam peljala po ulicah in ko smo se vstavili, da si ogledamo revne ljudi, sem videl veliko otrok na cesti. Oh, kako so bili umazani, pa mislim, da so tudi predni, ker njihova obleka je bila vsa strogana. Zalkaj so umazani in poredni, mama? In zalkaj stanujejo v grdih hišah?"

Mater so ta vprašanje presemnila in momentalno ni vedela, kaj bi odgovorila.

"Mama, povej mi", je nadaljeval dečko, "zalkaj jim njihova mama dovoli, da tako umazani in raztrgani okoli hodijo. Valjajo se po tleh, ne da bi sem jim bilo

"Mati," pravi triletni, živaljni dečko, "zalkaj živim v tej hiši?"

"Zato, ker si bil tu rojen," odgovori njegova mati.

"Mati, kaj pa pomenja beseda: rojen?"

"Beseda rojen, pomeni," odvrne mati, "da te je bog meni poslal."

"Kedaj se je to zgodilo, mati?"

"Pred tremi leti," je odgovarjala ponosna mati.

"Mati, kdo pa je ta bog?"

"Ne vem, videla ga nisem. Ne-kateri ljudje trde, da je neko

"Reven je oni, ki nima dovolj denarja, da bi kupil hrane in obleko, kadar ne dela, in včasih pa tudi nočejo delati."

"Mati, kaj smo mi, revni ali bogati?"

"Bogati, ljubček!"

"Pa mi ne delamo! In zato bi mogli biti revni, ker ste rekli, da revni nimajo dela."

"Toda, oče dela, otrok."

"Vi pa nečete delati, mati. Še nikoli nisem videl, da bi kaj dela li. Ali materje žive brez dela in očetje pa morajo delati zanje?"

"I, gotovo, oče vedno dovolj denarja prinese, da celo družino živi."

"Kaj ne, oče težko delajo, da vzdržujejo tako veliko družino. Vidite to veliko hišo, vidite vse lejudi, ki za nas delajo. Ali so vvi naši in more jih naš oče žive ti?"

"Delavej se sami žive s tem, da delaš za nas."

"Mama!"

"Kaj je, ljubček?"

"Marička, kuhalica mi je povedala, da je imela malo dekljico, ravno tako veliko kot sem sam, pa me je vzela v naročje in je jokala, ker ji je bilo tako dolg čas po njeni hčerkki. Zalkaj pa mora

ona delati, in ibiti stran od svoje hčerke, ko vendar je ona tudi mati kot i vi?"

"Delati mora zato, ker je revna. Revni ljudje morajo delati."

Otrok je vpril črne oči v mater in odgovoril kot bi strele spuščal: "Toda mati! Povedali mi ste, da revni ljudje so zato revni, ker nimajo dela. Marička pridno dela; zna napraviti dobre potice in druge stvari, ki mi jih vsak dan na mizo primene. Ona dela, mati, in povedala mi je, da rada dela. Toraž zalkaj je revna, mati?"

"Otrok, jaz ne vem. Prosim te ne vprašuj me več."

Pet minut je poteklo in vprašanje so se zopet pričela.

"Mati, kje pa oče dela?"

"On ima urad na Wall Streetu."

"Kaj zida hiše ali lokomotiva?"

"Ne. On je v trgovini."

"Kaj hočete s tem reči?"

"Da oče prodaja blago drugim ljudem."

"Pa kaj prodaja?"

"Ne vem. Mislim da, delnice, obveznice ali nekaj tacega."

"Ali oče veliko trpi, ko izdeluje delnice in obveznice?"

"Njé kaj preveč."

"Mati, kadar jaz odrastem bom trdo delal, da bom dosti denarja zasluzil."

"Pa kaj boš potem storil z denarjem?" vpraša ponosna mati.

"Daš ga bom revnim, kakor to vi delate?"

"To je lepo, sinko moj."

"Vsakemu otroku bom preskrbel pestunjo in kuhalico, ker je lepo, če ima človek dobrih reči za jesti."

Kratek molk.

"Mati, jaz mislim, da revni otroci imajo vseeno dobre čase."

"Zalkaj?"

"Ker imajo brate in sestre, da se ž njimi igrajo. Mati, ali imam

lahko malo sestrico, da se ž njo igram?"

"Zalkaj hočeš imeti sestro, ko imaš vendar toliko igrač. Tam imaš lokomotiva, igrače, konje, vožake in vse kar se človek domisli."

"Toda, mama, jaz bi rajše imel sestrico, da bi se ž njo igral. Teh igrač sev že sit. Rad bi imel koga, da bi se zmenio /pogovarjal, igral . . . Ali imam lahko samo eno sestrico? Denarja imate dosti, včas vam da toliko . . ."

"Toda dragec, sestre ne moremo kupiti. Bog pošilja sestre/in brate."

"Mati, ali ne moremo vprašati bogata, da nam eno pošlje? Sačnam je bil vedno tako dober."

"Ne, otrok, to je nemogoče. Zadovoljen moraš biti brez sestre."

"Ne bom, jaz čem imeti sestro, in vi pa povejte bogu, da vaš sinček je jaško žalosten!"

"Ali ne ljubiš twoje matere in očeta?"

"Da ljubim oba, tudi Maričko, pestunjo in vsakega, a male otroke pa imam najrajši. Vi in pestunja se ne znate z menoj takoj igrat, kot se znajo mali otroci, ki sem jih videl na cesti, in zato grem tam, pa se bom ž njimi igrat."

"Otrok, ti si neumorni in nikakor ne dovolim, da bi se igral s umazanimi otroci."

"Prosim, mama, ne hudujte se, toda kadar zopet gorovite z bogom, povejte mu, da vaš sin ni vesel in da hoče malo sestro, da se ž njo igra, in če ne pošlje male sestre, grem k revnim otrokom in bog tam naj pošlje drugega sinčka, ki želi bogato mamo in očeta. Jaz grem rajši k revnim, ker ti so veseli ker imajo brate in sestre, da se ž njimi igrajo. Omi imajo veliko sester in bratov in ni jim dolg čas. Ali boste to storili, mati?"

Na to je mati, popolnoma zbezgan, zvonila pestunji, da odvede malec sprečevala stran.

Listnica uredništva.

J. Kešman. — Vaše "poslano" prišlo prepozno za ta list; toraj prihodnjije.

R. V. Vaš dopis je romal v koš. Citiramo pa iz njega Vaš odstavek: "V Proletarem se čita v dopisu iz Johnston City, Ill., sledi: "Povem naj končno še, da je Vrbničar svoječasno, to je bilo takrat ko ga še ni obiskal in bla-goslovil Konda — hvalil Proletare, češ, da je dober list. Svede-ča pa ipo žegnu in obisku k-e pa ni bil nič več nič vreden!" Ali ni to sramota za slovensko časnikar-stvo, da ima v svoji vrsti tako nesramne pisatelje, da rabijo tak-ke besede kot: k-a za priimke poštenim ljudem?" Mi, ki pozna-mo štirkarje in mazalec pri določenem listu se ne čudimo njihovi vesramnosti. M. V. Konda pa se je izjavil, da osebno ne pozna nobenega Vrbničarja ali Fisherja. To je dokaz, da revolver-jurnalisti so lažniki, s katerimi ni vredno polemirizirati, še manj pa imeti kakš opravek.

Listu v podporo.

E. R. Lesar 50c; A. Držbič 25c; L. Karlinger 25c; Fr. Vervar 25c; A. Prijatelj 65; A. Černigoj \$1.00 v zahtavo, ko so zapolnjeni pričeli zopet v luno lajati in živjimi vredni tudi neki revček po imenu Anton Pirc. — B. V. 10c, ker sem dobil rndečo brošuro: Štrekelj 5c, ker sem slišal jo čitati; Kepec 5c, ker ga brošura piše; Gorta 25c zato, ko smo se takoj snejali, da bi bili kmali pokalji; Merjala 10c, ker takih reči še nisem slišal; Povirk 5c, ker poznam tistega, ki je brošuro napisal in Šustar 10c, ker je vse neumno in nesramno, kar je v tej brošuri. Ferd. Judnič 30c.

Glas Svobode stane \$2.00 na leto.

PROFESOR Dr. E. C. COLLINS, ustanovitelj Collins N. Y. Medical Institute za dobrobit Slovenca u Ameriki

Pošljite 15 centov v znamkah za, znamenito, od Dr. E. C. Collinisa spisano knjigo: "Človek, njegovo življenje in zdravje", katera vas poduči kako si zamorete zdravje ohraniti in kako Vam je mogoče v slučaju bolezni ozdraveti. To znamenito knjigo bi moral imeti vsaka slovenska družina ▶ hiša.

POZOR ROJAK!!

Varujte se po nizki ceni ponujana zdravila in onih zdravnikov, kateri vam hitro zdravljenje obljubujejo.

VARUJTE SEBE IN VAŠO DRUŽINO.

Vsek Slovenec mora čuvati samega sebe, kakor tudi svojo družino pred takimi zdravniki in zdravili. Ne pustite se zapeljavati in na ta način varati od zdravnikov, katerih nobeden ne pozna. Slavni zdravniški zavod **COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE** je poznan pri vseh Slovencih, ki mu hvalo dajejo in ga častijo. Tekom pretečenih 13 let svojega obstanka so zdravniki tega zavoda ozdravili na tisoče Slovencev. Vsled tega se nahaja v tem zavodu tudi na tisoče in tisoče zdravilnih pisem od Slovencev, katerih drugi zdravniki niso zamogli ozdraviti, ker ne razumejo zdraviti in ne poznajo pravih sredstev in dobrih zdravil. Zdravniška sretnost in čudodelna metoda zdravnikov The Collins N. Y. Medical Institute je še vsakem pomagala.

Ako toraj boljujete na katerih označenih ali sličnih bolezni, kakor: bolezni pljuč, prs. jeter, črev, želodec mehurja ali bolezni v grlu, nosu, glavi, ušesih, očeh, ali ako imate katar, kašelj, težko dřhanje, bljuvanje krvi, mrzlico ali vročico, nepravilno prebavo, zlato žilo, reumatizem, tragnje po životu, nečisto ali pokvarjeno kri, vrtoglavost, nervoznost, vodenico ali kako drugo živčno bolezen, onemoglost v spolnem ob čevanju, posledice samozrabiljevanja, mazule, hraste, ispadanje las ali kakve druge kožne bolezni. Vse ženske bolezni, kakor padanje maternice nerdeno čiščenje, neplodovitost, beli tok, sifilis, jetiko itd. Ako imate tajno možko ali žensko bolezno, ne odlašajte niti dneva ter pride osebno v ta znameniti zavod ali pa pišite v slovenskem jeziku na

The Collins New York Medical Institute

140 West 34th Street, New York,

kjer ste lahko sigurni, da dobite najboljša zdravila, izborna postrežbo ter bodete pod oskrbo glavnega profesorja in ravnatelja tega slavnega zavoda, kateri je ozdrvil že na tisoče Slovencev tekom 13 let svojega obstanka tega slavnega in všeobrednega zavoda. Vsakemu slovencu je znamo dobro ime in slovitost **THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE** in da je jeden najstarejših in najboljših, in da je edini zdravniški zavod v New Yorku ki se sme imenovati **THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE** in da vglasuje samo zato, da vas ozdravi. Mnogo drugih zdravnikov ki danes po času nisili oglasovali in zdravila po nizki ceni prodajajo, dasiravno niso nič vredna, so pri Collins New York Medical Institute prosili za dovoljenje, da bi se v tem slavnemu zavodu učili spoznavati in praviljati dobra zdravila, ki tudi res ozdravijo.

Vsa pojasnila in nasveti vam da je ravnatelj sam, in to zastonj. Pišite ali pa pridite osebno v

COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTE

140 W. 34th Street, New York City.

Dr. S. E. Hyndman, Vrhovni ravnatelj.

URADNE URE SO: Vsaki dan od 5 ure popoldan. Ob nedeljah in praznikih od 10 dopoldan do 1 ure popoldan. Ob torkih in petkih od 7 do 8 ure zvečer.

DOPISI.

Chisholm, Minn.

Prosimo, da vvrstite teh par vrstic v predale nam ljubega lista "Glas Svobode".

Že dolgo časa sem prebiral slovenske liste da vridim, da kdo skaj poroča iz tukajšnje naselbine, pa vse znam; vse spi! Zatoraj želim jaz najmanj po širnem svetu, koder se prebira nas priljubljeni Glas Svobode kakor se imamo tu na Chisholmu.

V tukajšnjih železnih rulinjkih se preecej stalno delamo, samo slabo se zasuži; rojakom pa ne srečujem sem za delom hoditi, ker isto se le s težko dobri — še kar mas je tukaj vsi ne delamo.

Nadalje opozarjam enega klečplazca, ki se zmiraj spodrlka ob "Glas Svobode" (enkrat pa bo le grdo lopnil, op. st.) da ni mrež vreden list, da je brez verski in da je preveč čez gospode, postopače, itd. itd. Zatoraj ti Ferdi, ki živi resne na Glen Location in ki si takov fašnik prijetljiv, toda ne katoličan, ker pokatoliško se ne dela ob nedeljah, temveč se gre v cerkev zizala prodajat in boga molit, vemo kaj si, namreč pol mizi zajeve pameti, osoljene s fašnico pametjo. Svetoval bi temu klečplazcu, da si priskrbi škofovo rdečo knjižico, jo preberi in pove, kdo večjo svinjarijo piše, ali "Glas Svobode" ali ljubljanski škof Dr. Jeglič — no naj bo svet mož? Dosti bolj pametni ljudje so čitali Glas Svobode in škofovo pornografijo, in vsak pravi da takove svinjarije še ni pisal noben slovenski list kot se ravno dobri v tej knjižici, a kar se pa tice Glas Svobode, ki kakrška "svetega" moža, po zasluženju okrepa, se pa vsak razsoden človek strinja. Resnica oči kolje, in če se hočeš prepričati o škofovem svinjarskem spisu pojdi k Antonu Sterletu, ki je zastopnik "Glas Svobode", on ima eno teh knjižic in prepričan sem, da bo z veseljem tvoji želji vstrebel; boš vsaj videl za kakrška svinjarja se poteguješ.

Pa puščimo škofovsko pornografijo na strani in oglejmo si politično stališče na Chisholmu. Tukajšnji Slovenci smo nstanovili politični klub, ki se imenuje Jugoslovanski Politični in Izobraževalni Klub, ki zboruje v L. Kovacevi dvoranah. Pri seji je mrek predlagal, da se naredi veselica in čisti dobitek pa se naj sledče razdeli; Polovica ostane v blagajni in druga polovica se pa porabí za cerkvene namene. Ha, ha, ha! To je pa res političen klub, ki za farije skrbi, da ne bi pri topni peči pozabli.

H koncu mojega članka pozdravljam vse treznomislice rojake in rojakinje na Chisholmu, tebi list pa želim obilo vspieha in mnogo narodnikov, da bi v kraftkem času dvačrat na teden k nam prihaja, če prav kateremu od jeze sreco početi. **Opazovalec.**

Bear Creek, Mont.

Dragi! — Prosim, da priobčite sledeče vrstice: Z delom je slabna na tem Medvedovem Potoku, delamo samo po par dni v tednu, drugi čas pa prepodimo s ječmenovcem in zbijanjem burik. Tudi zapajemo kakšo, če prav bi bilo bolj umestno jokati se, kot pa

Dne 13. p. m. šla sva s Jakopom Mauričem sosedu v vas. Dobr sosed nam je dal štiri mačke v vrečo rekoč: Pojdite fantje, pa se učite "centro" streljati. Puščko na ramo in hajd nad mačke. Fino sva jih postrelila, šala pa se je končala s tem, da nek drug sosed je prišel k nam ter ni kaj vljudno povedal, da dve mački ste bili njegovi. In plačala sva jih prav poštemo. Ta šala je bila precej slana.

V društvenih razmerah smo še precej na dobrem; imamo namreč tri podporni društva. Priloženem poslju dva tolarja za celoletno naročnino za Glas Svobode.

Pred zaključkom naj omenim, da nas Slovencev je tu toliko, kot v Semieni Verteinov. Sedaj pa uguteno koliko nas je.

Pozdrav in obilo uspeha.
Naročnik.

Moon Run, Pa.

Cenjeno uredništvo: — Prosimo Vas priobčite teh par vrstic v kakš kotiček našega delavskega glasila "Glas Svobode".

Dela je tu dovolj, toda zaslužek je pa pičel kot povsod drmu-

god. Kapitalizem nas mori in tudi po starci njegovi navadi in metodi, mi pa trupimo kot trpežna živila.

Tu imamo tri slovenska in dva slovaška podporni društva, ki pripadajo k raznim Jednotam.

Slovencem najtopleje pripomoremo Društvo št. 10, S. S. P. Z. v Chicago, Ill. Ta še tako mlada in lepo naprednega organizacija, da največ tedenske podpore izmed vseh drugeh slovenskih društev in zraven tega še \$500 usmrtnine za samo en dollar na mesec. Usmrtnino in bolniško podporo po \$8. na teden plačuje redno ne vse v nikanur ne "prepira" glede podpor.

Sedaj pa še to. Vem, da se Vam čudno zdi da vam misem poslal že dalj časa nobenega novega naročnika. Danes Vam poštevam dve naročnini in ko hitro dobiva kaj zlatega časa se primeva agitacija in takrat — to vam obljudibiva — "priljubljava" naravnost v Chicago. Tu imamo tudi katoliško mošejo in naši ljudje kaj radi svoj težko prislužen čenar tja nosijo, za hvaležnost jih pa ima načrta pise prof. Math Jermanova nova godba. Ha, ha, ha, kje in kakšna je ta nova godba? Ni znana ne meni, ne nobenemu drugemu tu živečemu Slovencu. Potem pisek kvasi od nekake vrste "Dramatičnega društva", katero je predložil nekako igro, Rokovnjače menda. Igralcii so res bili pravi rokovanjači, toda enega med vami pogrešam. Kje ste pustili pa "brivec"; on bi lahko predstavljal "zamorec", ne da bi si rabil obraz počrniti.

Kedar se kaj novie v malho načnere, jo zapečatimo in hajd v Chicago. K sklepnu soc. pozdrav, vsim ki imajo zdravo pamet in se zavedajo, listu pa želiva še enkrat toliko naročnikov.

C. T. in J. A.

Darragh, Pa

Cenjeno uredništvo: — Poročam žalostno vest o smrti našega sobrata Frana Kenig, člena društva "Zorislava" št. 5 S. S. P. Z. v Darragh, Pa. Omenjeni je ponosnejši v premogovnem rovu v Elizabeth, Pa., 24 maja leta tukaj. Zvalil se je manj celo hrib in ga popolnoma zasul. Z rešilnim delom so kaj začeli, toda trajalo je cele tri ure preden so prišli do njega. Našli so ga mitvega. Ranjki zapušča tri dva brata, v starem kraju pa enega brata in starše. Dne 29. januarja ga je društvo spremilo na mirovdor — k zadnjemu počitku. Blag mu spomin!

Dolžnost me veže k rojaku oponimitt ostale rojake in somišljalki, da pristopajo k društvaru naše dne S. S. P. Zveze, kjer varujemo sebe in svoje za slučaj nezgode in nesreče, za katero si nismo niti trenutev v svesti.

Rojalki v Darragh in okolici! Naše društvo Vam nuditi svojo pomor. Pristopite k nam in pod okrilje S. S. P. Zveze.

Pri tej priliki opozarjam vse člane tukajšnjega društva "Zorislava", da se redno in polnočevalno vdeležujejo društvenih sej in točno plačujejo svoje prispevke, ker društvo ne bo zalagal za nikogar, ampak se bo ravnal po pravilih.

Z bratskim pozdravom.
J. Renk, tajnik.

Silver City, Utah.

Drago mi uredništvo Glas Svobode: — Prosim, da natisnete teh par vrstic. V naši naselbini greže od preteklega septembra bolj počasi in slabje. Rudotoplincia je šlo v penzion in delaveci so se moralni podati v druge kraje za delom. Nekateri, posebno oni, ki imajo družine še vise tu z nado, da na spomlad se delo zopet prične. Tako vsaj trdijo delodajalci. V rudolodje je tudi malo dela. V tej naselbini nas je samo okoli 15 Slovencev, od katerih nas polovica že dalj časa ne dela, kar nam daje dovolj časa za čitanje in premišljevanje.

V št. 53 "Glas Svobode" sem čital med dopisi tudi poročilo iz Montana, o onem "človeku in pol", ki trdi, da samo "amerikanec" je unijski list. Vaša pribomba, da je dotičnik "union tepec" se mu prav dobro prilega in jaz se z Vami popolnoma strinjam. Oni človek naj se bi spomnil reka: "Ni vse zlato, kar se sveti". Ali ni to resnica?

Dne 13. p. m. šla sva s Jakopom Mauričem sosedu v vas. Dobr sosed nam je dal štiri mačke v vrečo rekoč: Pojdite fantje, pa se učite "centro" streljati. Puščko na ramo in hajd nad mačke. Fino sva jih postrelila, šala pa se je končala s tem, da nek drug sosed je prišel k nam ter ni kaj vljudno povedal, da dve mački ste bili njegovi. In plačala sva jih prav poštemo. Ta šala je bila precej slana.

V društvenih razmerah smo še precej na dobrem; imamo namreč tri podporni društva. Priloženem poslju dva tolarja za celoletno naročnino za Glas Svobode.

Pred zaključkom naj omenim, da nas Slovencev je tu toliko, kot v Semieni Verteinov. Sedaj pa uguteno koliko nas je.

Pozdrav in obilo uspeha.
Naročnik.

Moon Run, Pa.

Cenjeno uredništvo: — Prosimo Vas priobčite teh par vrstic v kakš kotiček našega delavskega glasila "Glas Svobode".

Dela je tu dovolj, toda zaslužek je pa pičel kot povsod drmu-

dela po svoji vesti. Delavei naj bi podpirali delavsko časopisje, mežnarji, kuharice, farji in cerkveni odborniki pa cerkvena glasila, pavilhanti pa pavilhario.

Toliko za danes prihodnjč kaj več. Vas pozdravlja Vaš Naročnik.

Pueblo, Colo. —

Ocenjeni urednik: —

Prosim priobčite teh mojih par vrstic v naši priljubljeni "Glas Svobode".

Mislil in gratal sem, kaj je privedlo plazeče nebeske agente, da so se omisili v njihovim dopisom na list "Glas Svobode". V št. 3 čitam dopis iz Pueblo, spisan od samih Cirilovih kimacov. Prečitavši, ga mislil sem, kaj to pomeni in glejte, tega še sedaj ne vem kaj določen dopisun namerava.

Slovenško Pevsko društvo! Kaj pa je to zaena žival! Že dolgo let živim v Pueblo pa še nisem slišal o tem društvu. Glejte, kar ječ noč je priomalo to društvo v Pueblo. Druga laž je, ko pisek piše nadalje: Na veselici je sviral prof. Math Jermanova nova godba. Ha, ha, ha, kje in kakšna je ta nova godba? Ni znana ne meni, ne nobenemu drugemu tu živečemu Slovencu. Potem pisek kvasi od nekake vrste "Dramatičnega društva", katero je predložil nekako igro, Rokovnjače menda. Igralcii so res bili pravi rokovanjači, toda enega med vami pogrešam. Kje ste pustili pa "brivec"; on bi lahko predstavljal "zamorec", ne da bi si rabil obraz počrniti.

Slovenško Pevsko društvo! Kaj pa je to zaena žival! Že dolgo let živim v Pueblo pa še nisem slišal o tem društvu. Glejte, kar ječ noč je priomalo to društvo v Pueblo. Druga laž je, ko pisek piše nadalje: Na veselici je sviral prof. Math Jermanova nova godba. Ha, ha, ha, kje in kakšna je ta nova godba? Ni znana ne meni, ne nobenemu drugemu tu živečemu Slovencu. Potem pisek kvasi od nekake vrste "Dramatičnega društva", katero je predložil nekako igro, Rokovnjače menda. Igralcii so res bili pravi rokovanjači, toda enega med vami pogrešam. Kje ste pustili pa "brivec"; on bi lahko predstavljal "zamorec", ne da bi si rabil obraz počrniti.

Slovenško Pevsko društvo! Kaj pa je to zaena žival! Že dolgo let živim v Pueblo pa še nisem slišal o tem društvu. Glejte, kar ječ noč je priomalo to društvo v Pueblo. Druga laž je, ko pisek piše nadalje: Na veselici je sviral prof. Math Jermanova nova godba. Ha, ha, ha, kje in kakšna je ta nova godba? Ni znana ne meni, ne nobenemu drugemu tu živečemu Slovencu. Potem pisek kvasi od nekake vrste "Dramatičnega društva", katero je predložil nekako igro, Rokovnjače menda. Igralcii so res bili pravi rokovanjači, toda enega med vami pogrešam. Kje ste pustili pa "brivec"; on bi lahko predstavljal "zamorec", ne da bi si rabil obraz počrniti.

Slovenško Pevsko društvo! Kaj pa je to zaena žival! Že dolgo let živim v Pueblo pa še nisem slišal o tem društvu. Glejte, kar ječ noč je priomalo to društvo v Pueblo. Druga laž je, ko pisek piše nadalje: Na veselici je sviral prof. Math Jermanova nova godba. Ha, ha, ha, kje in kakšna je ta nova godba? Ni znana ne meni, ne nobenemu drugemu tu živečemu Slovencu. Potem pisek kvasi od nekake vrste "Dramatičnega društva", katero je predložil nekako igro, Rokovnjače menda. Igralcii so res bili pravi rokovanjači, toda enega med vami pogrešam. Kje ste pustili pa "brivec"; on bi lahko predstavljal "zamorec", ne da bi si rabil obraz počrniti.

Slovenško Pevsko društvo! Kaj pa je to zaena žival! Že dolgo let živim v Pueblo pa še nisem slišal o tem društvu. Glejte, kar ječ noč je priomalo to društvo v Pueblo. Druga laž je, ko pisek piše nadalje: Na veselici je sviral prof. Math Jermanova nova godba. Ha, ha, ha, kje in kakšna je ta nova godba? Ni znana ne meni, ne nobenemu drugemu tu živečemu Slovencu. Potem pisek kvasi od nekake vrste "Dramatičnega društva", katero je predložil nekako igro, Rokovnjače menda. Igralcii so res bili pravi rokovanjači, toda enega med vami pogrešam. Kje ste pustili pa "brivec"; on bi lahko predstavljal "zamorec", ne da bi si rabil obraz počrniti.

Slovenško Pevsko društvo! Kaj pa je to zaena žival! Že dolgo let živim v Pueblo pa še nisem slišal o tem društvu. Glejte, kar ječ noč je priomalo to društvo v Pueblo. Druga laž je, ko pisek piše nadalje: Na veselici je sviral prof. Math Jermanova nova godba. Ha, ha, ha, kje in kakšna je ta nova godba? Ni znana ne meni, ne nobenemu drugemu tu živečemu Slovencu. Potem pisek kvasi od nekake vrste "Dramatičnega društva", katero je predložil nekako igro, Rokovnjače menda. Igralcii so res bili pravi rokovanjači, toda enega med vami pogrešam. Kje ste pustili pa "brivec"; on bi lahko predstavljal "zamorec", ne da bi si rabil obraz počrniti.

Slovenško Pevsko društvo! Kaj pa je to zaena žival! Že dolgo let živim v Pueblo pa še nisem slišal o tem društvu. Glejte, kar ječ noč je priomalo to društvo v Pueblo. Druga laž je, ko pisek piše nadalje: Na veselici je sviral prof. Math Jermanova nova godba. Ha, ha, ha, kje in kakšna je ta nova godba? Ni znana ne meni, ne nobenemu drugemu tu živečemu Slovencu. Potem pisek kvasi od nekake vrste "Dramatičnega društva", katero je predložil nekako igro, Rokovnjače menda. Igralcii so res bili pravi rokovanjači, toda enega med vami pogrešam. Kje ste pustili pa "brivec"; on bi lahko predstavljal "zamorec", ne da bi si rabil obraz počrniti.

Slovenško Pevsko društvo! Kaj pa je to zaena žival! Že dolgo let živim v Pueblo pa še nisem slišal o tem društvu. Glejte, kar ječ noč je priomalo to društvo v Pueblo. Druga laž je, ko pisek piše nadalje: Na veselici je sviral prof. Math Jermanova nova godba. Ha, ha, ha, kje in kakšna je ta nova godba? Ni znana ne meni, ne nobenemu drugemu tu živečemu Slovencu. Potem pisek kvasi od nekake vrste "Dramatičnega društva", katero je predložil nekako igro, Rokovnjače menda. Igralcii so res bili pravi rokovanjači, toda enega med vami pogrešam. Kje ste pustili pa "brivec"; on bi lahko predstavljal "zamorec", ne da bi si rabil obraz počrniti.

Slovenško Pevsko društvo! Kaj pa je to zaena žival! Že dolgo let živim v Pueblo pa še nisem slišal o tem društvu. Glejte, kar ječ noč je priomalo to društvo v Pueblo. Druga laž je, ko pisek piše nadalje: Na veselici je sviral prof. Math Jermanova nova godba. Ha, ha, ha, kje in kakšna je ta nova godba? Ni znana ne meni, ne nobenemu drugemu tu živečemu Slovencu. Potem pisek kvasi od nekake vrste "Dramatičnega društva", katero je predložil nekako igro, Rokovnjače menda. Igralcii so res bili pravi rokovanjači, toda enega med vami pogrešam. Kje ste pustili pa "brivec"; on bi lahko predstavljal "zamorec", ne da bi si rabil obraz počrniti.

Slovenško Pevsko društvo! Kaj pa je to zaena žival! Že dolgo let živim v Pueblo pa še nisem slišal o tem društvu. Glejte, kar ječ noč je priomalo to društvo v Pueblo. Druga laž je, ko

A K O

posiljaš

denarje v staro domovino,obrni se na zanesljivo tvrdko, ktera ti **hitro in pošteno** postreže**Frank Sakser Co.**

NEW YORK.

A K O

82 Cortlandt St.,

potuješ v staro domovino, kupi

parobrodni listek pri**Frank Sakser Co.**

NEW YORK.

A K Oželiš svojega sorodnika, ženo ali kakega drugega iz starega kraja **vzeti v to deželo, kupi****parobrodni in železniški listek** pri**Frank Sakser Co.**

NEW YORK.

A K Oželiš svoje trdo prislužene novce **sigurno in obrestenosno naložiti v kako hranilnico z dobrimi obrestmi, od dne vloge do dne dviga, obrni se na****Frank Sakser Co.**

NEW YORK.

A K O

pa poslušaš ljudi, ki drugače svetujejo in naletiš slabo, pa ni krivda

Frank Sakser Co.

NEW YORK.

RAZNO IN DRUGO

Bolnica usmiljenih bratov v Kandiji bo dobivala odslej 20.000 kron letno podporo. Za njeno razširjenje se je dovolilo prispevki 20.000 K ter brezobrestno posojilo 30.000 K, vračljivo v letnih obrokih po 1000 K od leta 1920. naprej.

Zenski bolnici v Novem mestu je finančni odsek deželnega zboru dovolil za leto 1910. podporo v znesku 5400 K.

Na delu **ponešredil** je v Trstu slovenski delavec Anton Krebel. V svobodnih lutki je padel namen cel skladu vreč, napolnjenih s škavo. Kmalu, ko so reveža prenesli v bolnico, je umrl.

Star zaljubljenec. V Pečuhu se je obesil 98letni bogati meščan Maček zaradi ljubezni. Bil je zaljubljen v 16 letno lepo dekle, katera ga je zaradi denarja hotela tudi vzeti, a ji tega starisi niso dovolili. Iz obupa se je na to zaljubljeni starček obesil.

Na Vrh pri Kanalu se je prisel ženit neki vdovec iz Ločnika B. J. Po vsej sili je hotel imeti dekle. Ker so mu pa odločno povedali stariški dekleta, da ga ne dobi na nobeden način, se je pristvil odditi; vrgel se je na tla ter rekel, da ne gre poprej, dokler ne dobi punice; grozil je, da jih zažge hišo, ako se ne ugodil njegov skromni željici. A, revež mesto, da bi dobil nevesto, so ga zaprli v presičev hlev, potem pa ga peljali v "pržom". Malo kaše sne, pa mu gotovo preide pustra norost.

Strašen čin. Neki norce v celovski morišnici je zvali dva malabarta na divorišče. Obljuhovajo jima, da je darslice. Starčki, 13letni dečko, je res splezal čez ograjo na divorišče. Norec ga je peljal v klet, ga slekel, mu izvezal nogi ter ga obesil z glavo navzdol. Čez nekaj časa ga je odvezel ter ga vtrknil v isti klet v melko dlinniško luknjo, katero je zadelal s krompirjem in drugimi stvarmi. Ko brata le odi nikoder ni bilo, je mlajši tekel domov ter povedal, da je brat postal. Oče je takoj obvestil policijo, ki je šla preiskovat, pa zaradi temote mi mogla nicensar najti. Drugi dan se je raziskovanje nadaljevalo. Ko so prišli v dotočno klet, so slišali v dlinnikovi luknji že pojmenjujoče stakanje. Odmašili so luknjo ter našli dečka vsega tresčega se. Dan prihajalo v luknjo oči druge strani nekaj topotke, ki bil gojovo zmurni.

Prosluli Strasoff, ki je bil pred leti takoj imenito nakanadl nekega zagrebškega kanonika in bivšega Žida, Franka, je pred dnevi dostal svojo kazen. Baš pred izpuštom iz kazničnice v Mistrovici so pa prišli na sled kompartijam, ki jih je Strasoff zagrešil v kazničnici. V kazničnici ima namreč neki velik podjetnik mizarsko obrat v svojo pisarno, v kateri je včasih pomagal Strasoff. Pred svojim odhodom je izpolnil več nakanizme, na katere maj bi blagajna izplačala različne zneske izmisljenim osebam. Strasoff je seveda nameraval zglašiti se sam pri doličnih poštih uradil ter dvigniti nakanizni dlenar. Strasoff vstane še nadalje v zaporu.

Može, pozor! Francoski pisatelj Marec Prévost piše v pariškem "Figaru", da je dognana stvar, da ženstvo neprestano raste, manjše pa so vedno manjši.

Prévost se sklicuje na angleški list "Health and Strength" — (Zdravje in Moč), v katerem se dokazuje, da so deklice v starosti 15 do 18 let za 2 do 3 palce večje, kar so bile njih matere v isti starosti.

Temu je največ vzrok šport, ki ga ženske mnogo bolj goje nego moški. Ker ženske tudi na političnem polju zahtevajo vedno večjo veljavno, ni izključeno,

da bodo čeck žene zrasle možem v vsakem oziru čez glavo.

Prévost kljče možem, naj začramo rast žensk, ali pa naj skrbe, da sami ne bodo manjši. Še par palcev, in moški spol bo slabotnejši spoj!

Zvez slovenskih deklet načravajo ustanoviti kaplani na Štajerskem. — To bo življenje!

Jezuiti v Makedoniji. Srbski lišti javljajo, da se nastanijo v Skopiju jezuiti. Kupili so v mestu dve hiši. Jezuitje so baje poklicani, da opravljajo dušno pastoralstvo med katoliškimi Arnavitimi, v resnicu pa jih je poslala tjakaj avstrijska vlada v svrhu, da dela-

jo med Albanci propagando za Avstrijo.

Tržaški klerikale so poskusili se polastiči človekoljubnega zavoda sv. Nikolaja, a ker se jim to ni posrečilo, so začeli proti njemu vojno. Kaplan Križman izjavlja, da ne več izvrševal človekoljubnega opravil v zavodu, tržaška klerikalno glasilo pa pozivlja občinstvo, naj nihče ni več ne da za ta zavod. Tako je kaplan Guštin pisal neki Marijanu hišeni, da mora stopiti v odbor, češ, da tam za njo ni prostora in ji grozil, da bo sicer izključena iz Marijine družbe. —

Česa želi župnik svojim vernikom? Hrvatski župnik Jemersič je bil svoje dni navdušen hrvatski rodoljub, ki je v interesu dobre narodne stvari zagovarjal slogo med Hrvati in Srbi. Izdal je par rodoljubnih knjig, ki so prevedene tudi na slovenski jezik. Na svoja starata leta pa se je Jemersič izneveril svojim načelom ter postal iz rodoljubnega Hrvata zagrizen frankovce in klerikalce. V zadnjem času kaže svojo strankarsko zagrizenost v toliki meri, da so tjudje že resno jeli dvomiti, da bi bil pri zdravem razumu. In da nemara res nima kolose v matžanah v redu, dokazuje pridiga, ki jo je imel na novega leta dan. Iz te propovedi prirobenimo tele-evetke: "Vi niste ljudje, vi niste kristjani, niste vredni, da vas greje solnce božje. Daj bog, da bi vbojna vojna in da bi vsi vi poginili, daj bog, da bi se pojavila skuga in vse vas pomorila, daj bog, da bi nastala latko in da bi vsi vi od glada poginili." — Tako "božjo besedo", je oznamjal hrvatski župnik Jemersič svojim vernikom na novega leta dan! Žal, da imamo tudi mnogo takih slovenskih duhovnikov. Izkloščen je Jemersič — sicer berra vrana na Hrvatskem.

Največji vinograd na svetu je portugalski Pocetrao. Meri 4000 ha (2 ure šloha po dolgem 1 ure počez). Vinograd obdeluje 600 rodbin. —

O volilni pravici za bosenski sa-
bor se poroča, da bo imel akti-
vno volilno pravico vsak, ki je star 24
let, in pasivno, kadar je dospolil
30 let; vsi volilec mora dokazati,
da je vsaj eno leto ž v deželi.
Deželni zbor bo imel tri kurije:
Veleposedstvo, najvišji clavkopla-
čevalci in inteligenca ter mestna in
kmečka kurija. Mandati bojo
razdeljeni po komisijah, in sicer
boljši imeli množične 24, prav-
oslovni 31 in katolički 16 mandatov,
v dumu pa doli Flinsko 16
mandatov. Zakonski načrt se pre-
dijoči dumni šele po končanih dežel-
nih volitvah; takrat se razglaši
nad Flinskim tudi obsedno stanje.

Duhovnik roparski morilec. —
Pred rimsko poroto bi se imela te
dini pričeti obravnava zoper du-
hovnika Alfreda Adornija. Aktori
ni je točen, da je napadel starega
župnika Konstantina Constantinića
v njegovem stanovanju. Sunil ga
je z bodalom v oko, da mu je pre-
dir možgane. Mrtvega župnika je
spravil v postelje pod blazine na-
to pa je vse preiskal ter odnesel
zmatna župničeva prihnanke. Morilec je sprva tajil, pozneje pa je
vse priznal. Porotna obravnava
se je pa preložila, ker so začeli sumiti, da je duhovnik Aldorni enako budodelstvo že preje enkrat storil.

Velika rodbina. V Reku je do-
šla velika rumunska rodbina, ob-
stojeca iz 200 glav, da bi se izse-
lila v Peru (Južna Amerika). Od
pradeda do zadnjega dojenčka so
bili vsi člani ene in iste rodbine.
89 letnji praded je vodil sam celo
nadmorsko čez more.

V tovarni glasovirjev tvrdi
Enrico Bremi v Trstu, ul. Giovani-
ni Boceaccio, je izbruhnila stavka
mizarjev, vsled prevelikega izklo-
riščanja delavcev. Tvrdka išči se-
daj povsod stavkačaze. Da jih v
Ljubljani ne bo dobil, zato je po-
skrbljeno.

623 občin brez šol je še dames v
Galiciji. V teh občinah je človek,
ki bi zmal čitati in pisati, še
vrat.

Žalostne raznинe!

Brzostrelni stroj. V pariški o-
rožarni so iznašli brzostreljnim
stroj, ki tehta samo 8 kilogramov
in s katerim lahko operira en sam
vojak. Stroj lahko v eni minutai
ustrelji 200 do 300krat. Konstruk-
cija stroja vzbuja ispolnjo pozor-
nost.

Turki se modernizujejo. Turki
so določili, da bodo bodovalo volno sprejeli
njih izrek. Če niste imeli priložnosti
poskušati Trinerjevo ameri-
ško zdravilno gremko vino za želodežne
nerede in telesno oslablost, vas želimo opozoriti na tisoč
te močnih ki so imeli skušnjo in
ki so ga proglašili za najboljše in
najvsesnejše zdravilo v takih
slučajih. Skusite ga, ko hitro pri-
de vas želodec iz reda, ali vaš apetit
oslabi in če so vaši živeči slabici.

Razmesarjen od volkov. Nad
70 let stari baron Otto Orban je
jezdil po gozdru na izprehod zra-
ven svojega posestva v Lengyel-
falva na Sedmograškem. Ko je
začutil konj volkove, je vrgel
jezdca na tla in volkovi so ga
vsega razmesarili, med tem ko je
prišel konj nepoškodovan domov.

Belijski kralj Albert in mad-
ški Mercier v Mecheln-u sta se
spreljal. — Koj po smrti Leopolda II.
je hotel madških pridobiti novega
Kralja Alberta za cerkev in zah-

teval, da mora kaj po svoji prisegi
v parlamentu priti v cerkev
Saint-Gudule, kjer ga bo kronala
belgijska duhovščina. Tega Albert
ni hotel storiti. Drugi dan pri
tedeniu ni imel nadškof one
pridige, katero je prej predložil
kralju, pač pa je pridigoval staro
cerkveno. Toda tudi Albert ni od-
govoril takoj, kakor je prej pove-
dal nadškof, ampak dal je du-
hovščini hujega tobaka pod nos
ter da razumeti, da ne mora sto-
pi pod okrilje klerikalnega Ri-

Belgijski škofje pozdravljajo
novega kralja Alberta na poseben
način. Hvalijo namreč na vse pre-
tege umrelga kralja Leopolda II.
Izdali so pastirski list, v katerem
pravijo o Leopoldu: "Cerkvena
ponoka ranjkega in njegova od-
kritosrečna izpoved in priznanje
grehov nas navdajajo z trčnim
zanjam, da mu je bil Vsemoguč
v svoji neskončnosti milostljiv.
Naš namen je, da se spominjam mnogih
zaščit, ki si jih je stekel telkom
svojega vladanja. Ne sodimo, da
ne bomo sojeni, pravi sv. Lukka."
Kdo zna brati klerikalne spise,
razume, da je to vse le miglaj no-
vemu kralju, ki določil katoličnom
številom še nič kaj posebno ni vše.

Uničenje finske samostalnosti.
Ruski car je pritrifl predlogu
ministrskega sveta, da se raztag-
nejo vsi iz Rusije vladavni zakoni;
tudi na Flinsko; vsi posebni
finski zakoni se razveljavijo, finski
deželni zbor doli same posve-
tovalno pravico v deželnih zad-
vah, v dumu pa doli Flinsko 16
mandatov. Zakonski načrt se pre-
dijoči dumni šele po končanih dežel-
nih volitvah; takrat se razglaši
nad Flinskim tudi obsedno stanje.

O volilni pravici za bosenski sa-
bor se poroča, da bo imel akti-
vno volilno pravico vsak, ki je star 24
let, in pasivno, kadar je dospolil
30 let; vsi volilec mora dokazati,
da je vsaj eno leto ž v deželi.
Deželni zbor bo imel tri kurije:
Veleposedstvo, najvišji clavkopla-
čevalci in inteligenca ter mestna in
kmečka kurija. Mandati bojo
razdeljeni po komisijah, in sicer
boljši imeli množične 24, prav-
oslovni 31 in katolički 16 mandatov,
v dumu pa doli Flinsko 16
mandatov. Zakonski načrt se pre-
dijoči dumni šele po končanih dežel-
nih volitvah; takrat se razglaši
nad Flinskim tudi obsedno stanje.

Jesih (ocet ali kis) kot zdravilno
sredstvo. Jesih se mnogo skrat
rači sredstvo, ki poživi in ut-
stavi krki. Rabiti se: 1) zaradi svo-
jega cvečajujočega, aromatičnega
vomija kot duhalno sredstvo; pri
omeklevici se riba ž njim obraz-
išči, istotako, če ima človek vsled iz-
gubne krvi čisto bledo barvo; ven-
dar mora ocet biti svež, oster in
čist; 2) to ni, naj se preskrbi raje
octova kislina iz lekarne; 3) pri
kravavju in če poči živila — naj
se napravi obkladec iz mrzlega
jesihia s 4 kraci zloženim platinom —
nana naj se močno tiši; pri
kravavju mos — salkaj jesih; klošček
vate namoči v jesihiu in daj v mos; če kravavje iz nest ali iz
zoba — grgraj z jesihom, daj v
jesih namočeno vato na rano; 4)
pri omeklevici se riba ž njim obraz-
išči, istotako, če ima človek vsled iz-
gubne krvi čisto bledo barvo; ven-
dar mora ocet biti svež, oster in
čist; 5) pri mortvoudu (kapi) — delaj si klistirje iz oe-
tov vode. Razlikuvalnih ali zrak-
čistilnih lastnosti jesih je, da
je brez pomene njegovo pare-
nje na žarečih podlagah.

Najboljša učiteljica.

Star pregorov pravi, da skuš-
nja je najboljša učiteljica. Skuš-
nja nima uči. Če nismo sami imeli
prilike zvedeti dobre dele kakve
stvari, tedaj smo se mogli zanesti
na skušnjo drugih. Če se vsi stri-
njajo tako, da bodo volno sprejeli
njih izrek. Če niste imeli priložnosti
poskušati Trinerjevo ameri-
ško zdravilno gremko vino za želodežne
nerede in telesno oslablost, vas želimo opozoriti na tisoč
te močnih ki so imeli skušnjo in
ki so ga proglašili za najboljše in
najvsesnejše zdravilo v takih
slučajih. Skusite ga, ko hitro pri-
de vas želodec iz reda, ali vaš apetit
oslabi in če so vaši živeči slabici.

Na prodaj v lekarnah, dobrih
ostrostih in pri izdelovalcu Jos.
Triner, 1333 — 1339 So. Ashland
Ave., Chicago,

Cenik knjig,

kater se dobe v zalogi

"GLAS SVOBODE" Co.

1518 W. 20 Street, Chicago, Ill.

Cankarjevi spisi:

Vinjete	\$1.80
Jakob Ruda	—60
Za narodov blagor	\$1.00
Knjiga za lahkomseljne ljudi	\$1.25
Kralj na Betajnovi	\$1.00
Hiša Marije Pomočnice	\$1.00
Gospa Judit	\$1.00
Nina	\$1.00
Krapanova kobila	\$2.00
Hlapec Jernej	—75
Zgodbe	\$1.00
Za križen	\$1.50
Ob zori	\$1.50

Kersnikovi spisi:

Cyklemen, I. snopč	\$1.25
Agitator, II. snopč	\$1.25
Na žerjinah, III. snopč	\$1.25
Lutrski ljudje, IV. snopč	\$1.25
Rošljin in Verjanko, V. snopč	\$1.25
Jara gospoda, VI. snopč	\$1.25
Gospod Janez, VII. in VIII. sno-pič	\$2.50
Berite novice, IX. snopč	\$1.75

Trdinatovi spisi:

Bahovi huzarji	\$1.50
Bajke in povedi, I. zvezek	\$1.00
II. " "	\$1.00
III. " "	\$1.00
IV. " "	—80
V. " "	\$1.25

Jurčičevi spisi:

I. zvezek	—60
II. " "	—60
III. " "	—60
IV. " "	—60
V. " "	—60
VI. " "	—60
VII. " "	—60
VIII. " "	—60
IX. " "	—60
X. " "	—60
XI. " "	—60

Sienkiewiczovi spisi:

Rodbina polaneških v 3 delih	\$5.00
Mali vitez v 3 delih	\$3.50
Potop I. in II. zvezek	\$3.20
Križarji v 4 delih	\$2.60
Za kruhom	—15
Z ognjem in mečem, v 4 delih	\$2.50
Brez dogme	\$1.50

Stritarjevi spisi:

Pod lipo	—60
Jagode	—60
Lešniki	—60
Zimski večeri	—60

Knezova knjižica:

I. zvezek	—40
II. " "	—40
III. " "	—50
IV. " "	—40
V. " "	—40
XI. " "	—40
XII. " "	—40
XV. " "	—75

Tavčarjeve povesti:

I. zvezek	\$1.35
II. " "	\$1.35
III. " "	\$1.35
IV. " "	\$1.35
V. " "	\$1.35

Tolstojevi spisi:

Rodbinska sreča	—40
Ana Karanina	\$3.20
Kazaki	—80

Venet slov. povesti:

III. zvezek	—60
IV. " "	—60
V. " "	—60
VI. " "	—60
VII. " "	—60
VIII. " "	—60
IX. " "	—60

Zabavna knjižica:

13. zvezek	—50
14. " "	—30
15. " "	—60
16. " "	—75
17. " "	—40
20. " "	—75

Tajnosti Španske inkvizicije:

I. zvezek	—05
II. " "	—05
III. " "	—05
IV. " "	—05
V. " "	—05

Knjižnica Nar. zal. v Celju:

I. zvezek	—40
II. " "	\$1.00

Razni drugi spisi in prevodi:

Opatov praporščak	—35
Momenti	\$1.50
Spomini	\$1.00
Iz naših krajev	\$1.25
Obsojenci	\$1.25
Igračke	\$1.00
Tilho in drugi	\$1.00
Reformacija	—50
Spolne bolezni	—25
Dobra gospodinja	\$1.50
Primož Trubar	—50
Dobra kuhanica	\$3.00
Medvedji lov	—50
Kapitan Žar	—60
Na divjem zapadu	—60
Džunglji	\$1.00
Na raku noho	—50
Srce	\$1.00
Slovenski fantje v Bozni, 2 zvez.	—75
po .	—
Marica	—40

Naročilom je priložiti denarno vrednost, bodisi v gotovini, poštni nako-nici ali poštini znakih po en ali dva centa. Poština je pri vseh teh cenah že vsteta.

MAKSIM GORKI:

I. Modrijan.

Enkrat živel je modrijan.

Bil je mojster čudnih človeških tajnosti, in te tajnosti so napolnjale njegovo srce s strahom; katerega temota je smeh sveta in vse posvetno veselje zatemnila.

Z ledeniimi očmi pravice je prodiral tajnost preteklosti, in našel je temo; prihodnost mu je bila vidljiva — toda tudi ta bila je vsa mračna.

Prehodil je vse pota svoje domače dežele, prehodil je ulice in vasi, ter ponosno stresal svojo modro glavo; in kac odmev mrtvaškega zvona donel je njegov naupak skoz ne se vjemajoči hrup.

"Ljudje! Vi živite v sredi teme — v temo. Zrastili ste iz same nevednosti; v jami nevednosti sfratote svoje življenje; ledena jama nevednosti čaka vas v bodločko.

In, pustili so ga iti po potu trpljenja, pustili so ga iti po potu trpljenja, pustili so se vrnili k delu in veselju; jedli so svoj kruh ter pili vino, se radičovali nad svojimi otroci in tako pozabili na žalostne trenutke, katere so toliko občutili komaj dan prej.

Posemnežniki so se bojili za močnost in bogastvo, z napetostjo poslušali povest o ljubezni, objemajoči one, katere so ljubili s vsekravljanimi rokami, ter poljubila svoje prijatelje iz izdajalskimi ustnicami. Kradli so eden drugega, ter obogateli od ropstva — od ljuto branjenega imetja; brezstvo so lagali, a govorili so da resnica je vladarica življenja; in nekateri so res verjeli v njih blaženo nedolžnost ter sami potem trpeli vsed svoje zvestobe.

Ljubili so godbo in plesali v popolno zadovoljnost; občudovali lepoto, radij katere so grozno trpljeni, in uprizarjali nesklane stvari.

Zasnužnili so eden družega, ter rekli, da ljubijo svobodo; zančevali so svoje sužnje, skrivnostno, kot zvita in bojaljiva žival, sovraži svojega gospodarja. Poželeni so boljši stvari, kateri so minzlično sami zasledovali vseprav sod.

Toda, strinjam se je prerjano skozi svet ter vprašal s svojim samozahestnim glasom: